

BJØDSTRUPS HUSE

BJØDSTRUPS HISTORIE KAP. 4

VILFRED FRIBORG HANSEN

skrevet i 2007, bl. a. på grundlag af samtaler med Bjødstrup-borgere.

OVERSIGT OVER KAPITLERNE:

KAP. 1: LANDSBYEN

En beskrivelse af landsbyens opståen og udvikling fra vikingetid til middelalder og moderne tid.

KAP. 2: INSTITUTIONER OG VIRKSOMHEDER

En beskrivelse af landsbyens vigtigste institutioner og virksomheder, d.v.s. skolen, mejeriet, smedjerne, købmændene. Desuden en omtale af Indre Mission og missionshuset. Gennem beskrivelsen af disse helt centrale institutioner og virksomheder tegnes et billede af den generelle udvikling i Bjødstrup fra sidst i 1800-tallet til i dag.

KAP. 3: GÅRDENE

En beskrivelse af landsbyens gårde, ordnet efter matrikelnumre. Ejendomme udstykket fra de forskellige gårde beskrives til slut under de enkelte gårde. Hvor gårdene er ophørt at fungere som landbrug, men i stedet er blevet til byhuse, omtales perioden som landbrug under kap. 3, mens perioden som byhus beskrives under kap. 4.

KAP. 4: HUSENE

Kapitlet er formet som en beskrivelse af Bjødstrups huse i den rækkefølge, byvandringen 9. august 2006 fulgte. Fra det gamle centrum ved Kærsgårdsvej over Bjødstrupvej til Gl. Hovedvej. Der standses naturligvis også op ved gårde, institutioner og virksomheder, men for en nærmere beskrivelse af dem henvises til de foregående kapitler – institutioner og virksomheder i kap. 2, gårdene i kap. 3.

KAP. 5: ERINDRINGER

I kapitel 5 bringes først Rigmor Jensens erindringer i form af manuskriptet til et foredrag, hun holdt i AOF Rønde i 1982. Derefter Henny Degns erindringer fra 15 år på Bjødstrup Mejeri, og til sidst nogle rim fra Bjødstrup skole i 1930'erne, hvor børnene "spidder" landsbyens personligheder.

Kap. 1-3 og 5: se særskilte artikler på hjemmesiden.

Her følger kapitel 4 om Bjødstrups huse, formet som en byvandring.

Rækkefølgen er:

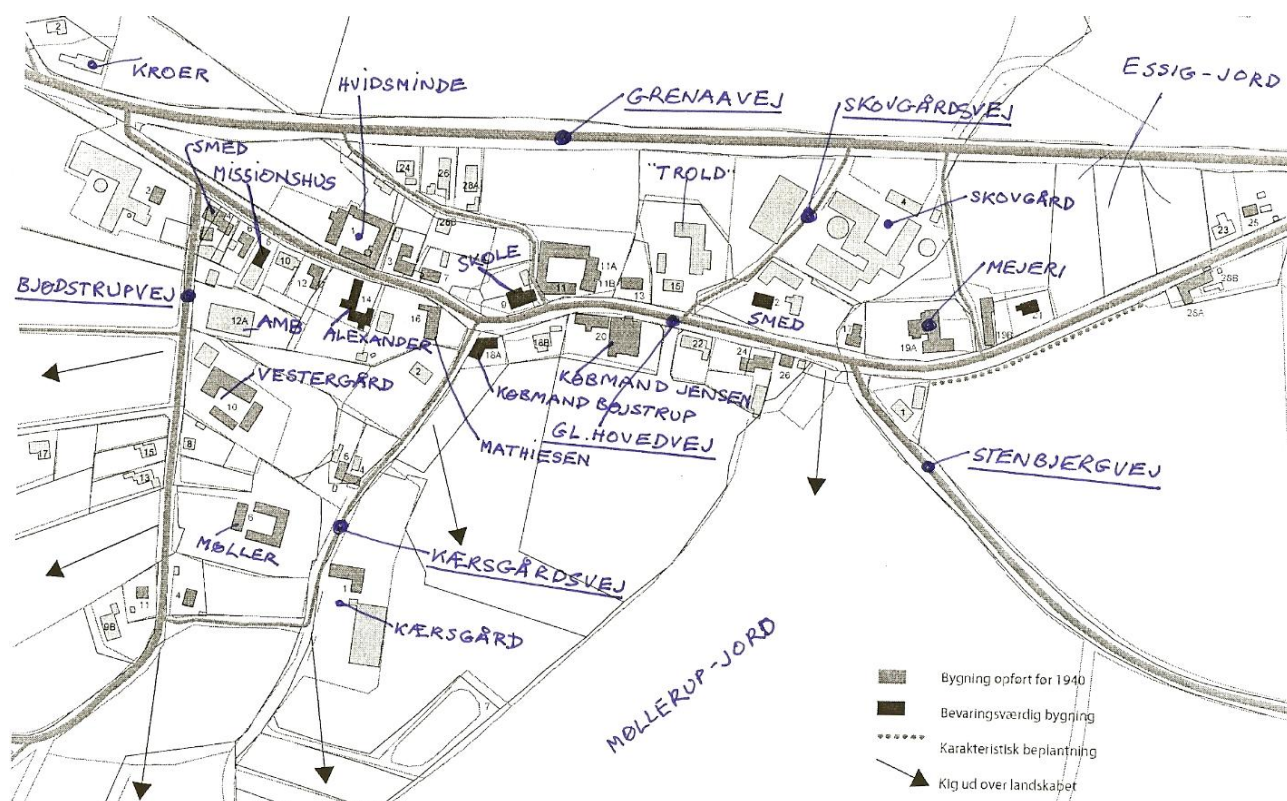
Kærsgårdsvej, Bjødstrupvej, Kladderhøjvej, Gl. Hovedvej, Grenaavej.

BJØDSTRUPS HISTORIE 4: HUSENE

BJØDSTRUP RUNDT - EN BYVANDRING

En byvandring i Bjødstrup bør begynde, hvor de store gamle gårde lå, d.v.s. på Kærsgårdsvej. Den mest kendte var Kærsgård, som vejen har fået sit moderne navn efter - de gamle kaldte vejen for "Hørgaden", formodentlig fordi den førte ned til en gammel stampemølle nede ved bækken, hvor man fik sit hørklæde (til tøj) "stampet", så det blev behageligere at have på. Eller fordi der dyrkedes hør på markerne ned mod "Stampen"? Andre har kaldt den "Fiskegaden", hvilket refererer til Fiskedammen, der lå vest for gaden – måske har den øverste del i byen været Fiskegaden, den nederste ned mod møllen Hørgaden.

Bjødstrup er i virkeligheden bygget omkring den bæk, der går fra Dammen (gadekæret) vest for skolen, under Gl. Hovedvej i en stenkiste (nu rørlagt), videre vest for Kærsgårdsvej, hvor den vest for Kærsgård udvidede sig til Fiskedammen, og videre ned til åen fra Møllerup. De gårde, der nu ligger langs Bjødstrupvej, har ligget på bækkenes vestside, Kærsgård m.fl. på østsiden, skolen og sikkert også den ældste smedje i midten, omkring Dammen.

Kort over Bjødstrup, fra lokalplanen, men med indsatte vejnavne og angivelser af dels historiske, dels nuværende huse og gårde.

I det følgende går vi byen rundt, fra Kærsgårdsvej til Bjødstrupvej til Gl. Hovedvej. Ved de gårde, vi træffer på undervejs, henvises til beskrivelsen under kapitel 3, og ved institutioner og større virksomheder henvises til beskrivelsen under kapitel 2. Ideen er, at gårdene beskrives under kap. 3 for den periode, hvor de har været landbrug, men under kap. 4 i den periode, hvor landbruget er væk og bygningerne udelukkende har fungeret som byhuse. At skolen, de to smedjer og købmænd har fået deres eget kapitel til indledning, skyldes, at de har betydet så meget for landsbyens generelle udvikling, at de nødvendigvis må beskrives for sig for at fortælle landsbyens generelle historie først.

Bjødstrup, luftfoto, ca. 1954. Det Kgl. Bibl.

KÆRSGÅRDSVEJ 1: KÆRSGÅRD (matr nr 18)

Den gamle landsby Bjødstrup lå omkring bækken øst for Kærsgårdsvej. Den største af gårdene var Kærsgård. Den ejedes i 1800-tallet af familien Vinther, derefter af familien Foged, indtil 1934 Niels

Foged, der var en af egnens store indre-missionske handelsmænd, sammen med bl.a. Vester fra Kejlstrup, Marinus Sørensen fra Kejlstrup, og Frederik Legarth fra Rønde.

Desværre gik det for Niels Foged som for de andre store handelsmænd: de blev revet med af krisen i 1930'erne og måtte gå fra gården i 1934. Det var naturligvis en stor skandale dengang. Foged'erne hed oprindeligt Jensen, men blev aldrig kaldt andet end Foged, og så fik Niels Foged "Jensen" slettet i 1926.

Jens Foged, en søn af Niels Foged, drev gartneri på tomten efter en brændt gård, Lassens gård (brændt 1928, derefter udflyttet: Bjødstrup Nygård) over for Kærsgård. Han og hustruen Grethe købte Kærsgård tilbage til slægten i 1953. Jens Foged døde ret ung af Parkinsons. Grethe Foged døde i 1995. Hendes og Jens's datter Anne Marie Foged er bibliotekar i Rønde. Hun solgte efter moderens død gården til de nuværende ejere, Lene og Steen Toftager Sørensen.

Læs nærmere om Kærsgård under matr nr 18 i kapitel 3.

Kærsgaards hovedbygning august 2020. Foto VFH.

TÆKKEMANDENS HUS

Vest for Kærsgård, på den anden side bækken, lå et lille hus, hvor der boede en tækkemand. De havde alle tiders praktiske "træk og slip", idet husets das var bygget tværs over bækken, så "affaldet" faldt direkte ned i bækken og forsvandt. Huset var i rødt bindingsværk, med sorte stolper, stråtekt. Tækkemanden hed Kristian Ejsen, konen Dorthe. Huset er for længst nedrevet.

Det siges, at der tidligere havde boet en pottemager i huset, og at han fik ler fra "Graven", som var en lergrav i nærheden. Formodentlig lå byens lergrav på dette sted, hvor man har hentet ler til de

lerstampede gulve. Beboerne i nærheden af den fælles lergrav blev kaldt dem "i Graven" - og beholdt navnet, da de flyttede ud på Kladderhøjvej. Seneste beboer herude, der lød navnet, var "Poul i Graven".

Der skal have været meget byjord, altså fælles jord, nede omkring bækken. Formodentlig er der foregået så meget dernede, at det blev betragtet som landsbyens fælles område. Måske et slags gadekær nr. 2.

Senere boede Marius i huset - i 1940'erne. Marius var en opfindsom alt-mulig-mand, som drengene i landsbyen holdt meget af at besøge. Specielt var det værdsat, når han startede sin gamle Volvo-bilmotor, der lavede en herlig larm. Han lavede også radioer og må have været et lille teknisk geni. Han handlede også lidt med blomster og grønsager.

Der gik en sti fra Bjødstrupvej langs nordsiden af Niels Møllers gård (matr nr 16) direkte til huset. Når man benyttede stien, hed det "at gå gennem Marius". "Jamen, gå lige gennem Marius" betød altså at skyde genvej ad stien fra/til Bjødstrupvej (som i øvrigt kaldtes "Strandvejen") til Kærsgårdsvej (det er lidt usikkert, om Marius boede i dette hus eller Skærslipperhuset, der beskrives i næste afsnit).

SKÆRSLIPPERHUSET

Også vest for bækken lå Skærslipperhuset, også kaldet "Oldemors Hus", uden at nogen kan huske hvorfor. Men i begyndelsen af 1900-tallet boede her en meget fattig og meget børnerig skærslipperfamilie. Skærslipperen var meget på farten og væk hjemmefra, "og hver gang, han kom hjem, blev konen gravid", som én beretter. Det fortælles også, at han godt kunne sætte sit præg på byen, når han var hjemme, ved at synge lidt højt, hvis han havde fået en tår over tørsten.

Der var trædesten over bækken, så man kunne komme fra Hørgaden / Fiskegaden (nu Kærsgårdsvej) over til husene vest for bækken og videre over engen til Johs. Mikkelsens gård på Strandvejen (nu Bjødstrupvej).

Neden for Tækkemandens hus og Skærslipperhuset lå Fiskedammen, hvor børnene løb på skøjter om vinteren. Bækken kom fra Kokkebrønden – der muligvis var et væld – gennem Dammen (gadekæret vest for skolen). Omkring bækken var en eng, der var et blomstervæld uden lige om foråret og sommeren.

Skærslipperhuset er for længst nedrevet. Muligvis er huset identisk med det hus, Gudrun og Jens Peter Jensen "i Graven" havde boet i, før de flyttede ud på gården Kladderhøjvej 1. Hvis det er rigtigt, blev huset mageskiftet med Vestergård på et tidspunkt, hvorefter det blev brugt som "andehus" af gården, indtil det blev nedrevet sidst i 1950'erne.

SMEDEHUSET

Lå neden for Kærsgård, på vej ned mod Stampen og Nymølle. Det var delt i udhus og beboelse. Det menes, at nogle af Kærsgårds karle har boet her. Som navnet siger, har der også boet smedesvende i det – muligvis i forbindelse med, at Niels Foged i Kærsgård ejede smedjen i begyndelsen af 1900-tallet. Da bysmed Niels Kroer blev gift i begyndelsen af 1920'erne, kom han og Birte til at bo her, men de havde ikke boet der længe, før huset brændte, og det blev aldrig genopført. Kan smedehuset tidligere have været smedje? Smedjerne opførtes ofte lidt uden for byen på grund af brandfaren. Måske ejede Niels Foged smedjen i begyndelsen af 1900-tallet, se side 35.

KÆRSGÅRDSVEJ 2: JEPPE OG SEVERINES GÅRD (matr nr 3)

Der hvor det fine træhus på Kærsgårdsvej ligger i dag, lå endnu ved århundredskiftet 1900 en gård, hvor Jeppe Pedersen og Severine boede. Jeppe var bror til Jens, der ejede Kærsgård før Niels Foged

Niels Foged købte gården i 1905. Den brændte – måske omkring 1910 - og blev aldrig genopført. Jeppe (Niels Fogeds farbror) og Severine havde ingen arvinger, i det begge deres børn var døde af difteritis, med få dages mellemrum. Jeppe og Severine flyttede ind i det røde hus Gl. Hovedvej 7, som Niels Foged ejede. Jeppe døde først, så Severine boede alene i mange år, så huset blev kendt som "Søffes hus".

Tomten efter branden, som Niels Foged ejede, blev i Bjødstrup aldrig kaldt andet end "Brandgården". Da jorden på den anden side af vejen også hører til tomten og formodentlig også er købt af Niels Foged, kan det være ved denne lejlighed, han har solgt arealet på østsiden af vejen til købmand Bøjstrup – det kan passe med årstallet, da Bøjstrup kom til byen i 1928.

På et tidspunkt var der tale om at lægge en legeplads på "Brandgården", men det endte i stedet med at man fik overladt et stykke jord fra Møllerup (den nuværende legeplads og boldbane). Da Steen Toftager blev ejer af Kærsgård, solgte han tomten til Helle og Frode Amstrup, der byggede det træhus, der ligger der nu. Frode er i dag formand for Bjødstrup Grundejer- og Beboerforening.

Læs nærmere om gården under matr nr 3 i kapitel 3, side 50.

KÆRSGÅRDSVEJ 4-6

Grunden til Kærsgårdsvej 4 (matr. 9g), opført 1900, købte Niels Foged i 1914 af Jensine Marie Jensen. Der har boet polakfamilier i huset i begyndelsen af 1900-tallet, hvor der indrejste et stort antal polakker for at hjælpe i roer og høsten på de store gårde, her altså Kærsgård. Polakkerne prægede også bybilledet i Bjødstrup til op i 1920'erne. De kunne være noget højrøstede, hvis de fik lidt rigeligt at drikke, og så var de – med rette eller urette – kendt for at stjæle, fortæller en ældre Bjødstrup-borger.

Tilbage i 1920'erne boede "Bitte Marie i Vandløbet" i lejligheden "bagude", i nr. 6. Hun var meget pukkelrygget, fattig, opretholdt vist livet ved at strikke for folk. Hun blev også kaldt "Marie Sadelmagers". Hun var kendt for sin flotte have.

I 1914 købte Niels Foged grunden ved siden af den gamle bysmedje (matrikel nr. 8 c) af Petrine Hansen, født Jensen. Måske har Foged ejet hele smedjen. Det kan være forklaringen på, at huset også har været beboet af smedesvende, også efter at Kroer havde overtaget smedjen i 1922.

Marts 2007 er Kærsgårdsvej 6 til salg for 1,448 mill. kr. Velholdt, boligareal 172 m², huset opgives at være opført 1790, grundigt renoveret / ombygget 1984 "med respekt for husets oprindelige sjæl og charme", grunden er på 764 m². Åbent køkken, boligareal fordelt på to plan. Se billede. Januar 2019 til salg for 1,7 mill. kr, november 2019 for 1,5 mill. kr, august 2020 for 1,4 mill. kr.

April 2022 er nr 4 til salg for 1,2 mill. kr., bolig 131 m², grund 849 m², opf. 1900, renoveret 2007.

Kærsgårdsvej 6, marts 2007

Kærsgårdsvej 4 – 6, nr 6 til venstre, nr 4 til højre, august 2020. Foto VFH

I den anden lejlighed har blikkenslager Firgaard boet – han var ansat ved Blichfeldt i Ebeltoft, og familien tilhørte ”Jehovas Vidner”. ”I samme lejlighed boede, da jeg var barn i 1950’erne, en gammel mand, der, når han var ude af huset selvfølgelig aldrig låste sin dør, men lod sin kost stå op ad døren, så man kunne se, at han ikke var hjemme”, fortæller Anne Marie Foged. Senere kom fru Bang fra Søen (Korup sø). Hun var enke efter Jens Bang i Søen, der var Inger Kroers far.

Huset har matr nr 9 c (nr. 6) og 9 g (nr. 4) og må være udstykket fra matr nr. 9, Mathiesens gård (se s. 64), hvis arealer i byen Niels Foged købte på et tidspunkt. Huset kan være bygget af Niels Foged.

Matrikelnumrene afslører også, at jorden mellem matr nr 9 (Kærsgårdsvej 4-6) og gårdene matr nr. 16 og 18 har været gammel byjord (matr nr. 50 a), ligesom selve Kærsgårdsvej.

I dag bor John Christiansen i nr. 4, mens I. og Helge Thirstrup bor i nr. 6. De var tidligere købmandspar fra Knebel, nu på pension.

"TUENLYKKEHUSET"

Over for nr. 4-6, på østsiden – altså modsatte side - af vejen, lå tidligere Tuenløg`-huset, sikkert rettelig stavet "Tornlykke-huset". Tornlykkebækken ligger i skel mellem Kalø-forpagtergårdene og Bjødstrupgårdenes vestlige markender – hvad navnet har med huset at gøre, vides ikke. Arealet er formodentlig identisk med matrikel nr. 23 b, som Niels Foged i 1915 købte af Mette Kirstine Clausen.

Her boede i 1920'erne vejmand Niels Nielsen og Stine, formodentlig som lejere hos Niels Foged. De havde en ko og en gris, og til dem havde de et udhus på den modsatte side af vejen, altså vestsiden. Som vejmand havde Niels lov at slå græs i grøftekanterne ud mod Korup, og derfor trak Stine rundt med koen på grøftekanterne, alt imens hun strikkede for ikke at spille tiden. Vejmanden samlede også hø til koen fra grøftekanterne.

De to havde en datter, Karoline, der blev gravid uden for ægteskabet. Derfor kom barnebarnet Marie til at bo hos bedsteforældrene. Karoline og en søn kom senere til at bo i huset Gl. Hovedvej 12 ("Karolines Hus"), hvor Karoline døde.

Tuenlykkehuset var ikke noget at samle på, og der var problemer med utøj. Formodentlig har Niels Foged ladet det rive ned i begyndelsen af 1930'erne, måske efter Niels og Stines død.

BJØDSTRUPVEJ 2: BJØDSTRUP NYGÅRD (matr nr 17)

Helt nede i enden af den nuværende Kærsgårdsvej, på den modsatte side af Kærsgård, lå en gård, der brændte i 1928 og derefter blev flyttet ud på marken og kom til at hedde Bjødstrup Nygård. Det er her, Birte og Lars Kjær bor i dag - efter at Lars's forældre Inger og Magnus Kjær, tidligere forstander på Kalø Landboskole, havde haft gården i nogle år.

Gården brændte ved en frygtelig brand 25. april 1928. Stuehuset lå øst-vest, der var mødding midt i gården, som det var skik dengang. Alle bygninger havde stråtag, så gården brændte voldsomt, og næsten alle, der hjalp til med at redde, hvad reddes kunne, blev forbrændt: Niels Foged, Frederik Mikkelsen, Per Vinther, Poul Jørgensen, Anders Andersen - og Per Vinther døde af sine forbrændinger nogle dage senere. Læs nærmere om gården i kap. 3.

BJØDSTRUPVEJ 4: "SLAGTERENS HUS" / JAN BERTELSEN

På stedet, hvor den nedbrændte gård havde ligget, blev der omkring 1937-38 bygget et hus, adressen Bjødstrupvej 4. Her boede Marie og Børge, der begge arbejdede på mejeriet. De havde både matrikel 17e og 17f, mens Jan Bertelsen (firma Biorred), der bor i huset nu, kun har matrikel 17e. Matrikel 17f er arealet, hvor gården lå i sin tid, og det blev lagt til Kærsgård.

Hans Vester har boet der. Han havde tidligere haft gård i Pederstrup, men var nu på pension. Senere boede slagter Pedersen fra Rønde her, da han gik på pension (han havde haft slagteriudsalget – fra Ebeltoft Slagteri - i den øverste ende af Rønde, hvor der nu er pejsebutik). Han var gift med Hans Vesters datter. Huset er derfor blandt de ældre kendt som ”Slagterens Hus”. Det menes, at Jan Bertelsen har købt af slagter Pedersen. Jan er ansat på DMU på Kalø og har også egen konsulentvirksomhed ”Biored”. Han har interesseret sig meget for Bjødstrupshistorie, og har samarbejdet med Eva Therkildsen om det, bl. a. fik de optaget en række videobånd med ældre Bjødstrup-borgere, som også denne fremstilling har kunnet drage nytte af. Så tak for det!

UDHØJVEJ 1: UDHØJGÅRD

Er opstået ved sammenlægning af en del af de englodder, Bjødstrup-gårdene fik tillagt i vådområderne ned mod Kolå ved udskiftningen. Den blev opført i 1888, men ligger nu hen som ødegård. Da den er opført på engene nedenfor gården matr nr 16, er den nærmere omtalt under denne gård i kap. 3.

BJØDSTRUPVEJ 1

Er en mindre ejendom, der ligger over for Udhøjvej. Da ejendommen er udstykket fra gården matr nr 16 er den nærmere omtalt under denne gård i kap. 3.

2009 ses et nyt rødstenshus opført umiddelbart vest for Bjødstrupvej 1, må være opført i løbet af 2008-09, i en lille granplantage, der formodentlig har fungeret som læbælte for nr. 1.

BJØDSTRUPVEJ 3: HUSET ”I SVINGET”

Huset ligger hvor vejen svinger kraftigt, så beboerne her havde altid tilnavnet ”i Svinget”. Fra 1971 til 2006 har Alfred og Britta Nielsen boet her. Huset er opført på jord fra Bjødstrupvej 5, Tornlykkegård. Da Tornlykkegård er udstykket fra gården matr nr 15, er både nr. 3 og nr. 5 omtalt nærmere i kap. 3 under matr nr 15.

BJØDSTRUPVEJ 5: TORNLYKKEGÅRD

Er oprettet på jord fra gård nr 15, Vestergård, hvorfor den er nærmere beskrevet under gårdene i kap. 3, matr nr 15.

2020 beboet af Søren Borel, skoleleder af Fårup skole og børnehus nord for Rønde, medejer sammen med Flemming Gerhardt-Pedersen, Gl. Hovedvej 3, af købmandsgården i Feldballe.

BJØDSTRUPVEJ 7

Bebos i dag af Karen Liengaard og Niels Ruge. Hun er kunstner, han er lærer ved Molsskolen (tidligere Syddjurs Friskole). Tidligere ejedes ejendommen af Hans Ejlersen, der hjalp Jens Foged på Kærsgaard med gartneri, men selv havde gartneri her på Bjødstrupvej 7. Han boede på Kærsgaard og lejede beboelsen i nr. 7 ud. Da ejendommen er udstykket fra gården matr nr 15 er den nærmere beskrevet i kap. 3 under matr nr. 15.

BJØDSTRUPVEJ 9 A: SØREN PETERS HUS / SMEDE- OG MASKINVÆRKSTED

Er en mindre ejendom, udstykket fra matr nr 15. Ejendommen er nu hjemsted for Bjødstrup Smede- og Maskinværksted. Da ejendommen er udstykket fra gården matr nr 15, er den nærmere omtalt i kap. 3 under matr nr 15. Husets matrikel nr er 15g.

Bjødstrupvej 7 1947. Kgl. Bibl. Sml.

Bjødstrupvej 9 1947. Kgl. Bibl. Sml.

BJØDSTRUPVEJ 9 B: LILLY OG HERMAN MØLLERS HUS

Blev bygget af Lilly og Herman Møller, da de blev gift, måske i 1960'erne eller 70'erne, endnu mens de havde den gamle røde bindingsværksgård matr nr 16, Bjødstrupvej 6. Efter Hermans død for nogle år siden bor Lilly Møller nu alene i huset. Se nærmere om gården matr. nr. 16. Husets matr. nr er 16 n.

BJØDSTRUPVEJ 11

Er et ældre hus, hvor Niels Bonde Nielsen boede i 1920'erne, matrikelnummeret er 16 e, altså udstykket fra den røde bindingsværksgård. Niels Bonde kørte med den første lastbil, mejeriet havde, en bil med kædetræk. Han flyttede til Rønne og kørte for Andelsmejeriet Kalø Vig.

Efter ham Frants Laursen, der solgte til Laurids Sørensen, der blev kaldt "Lange Laurids". Tilnavnet havde han af naturlige årsager, da han var meget høj. Det rigtige navn var Laurids Sørensen. Laurids havde vist nok haft Tornlykkegård, men kan være gået fra gården under krisen i 30'erne. I hvert fald gik han ud som arbejdsmand, mens han boede i Bjødstrupvej 11.

Laurits solgte på et tidspunkt til en tidligere møller fra Kjerris Mølle i Femmøller, Kristian Sørensen, der også gik ud som arbejdsmand. Han beskrives sådan af dem, der kan huske ham: ”En herlig mand, altid i godt humør, han gik rundt til alle og samlede ind til Julens Glæde. Han hjalp bønderne i marken, samlede kartofler, tog roer op, altid snakkesalig og god for en historie”. Kristians kone var en dygtig og flittig kone, der hjalp til med rengøring rundt omkring, vaskede for folk, og tog det arbejde, der bød sig til.

Senere kom Kirstine Sørensen fra Skrejrup Mark, enke efter Niels Sørensen (”Bitte Niels”) til at bo i huset. Arvingerne efter Kirstine solgte til Ole Michael Jensen, der kendes af alle som ”Trøjborg-tømreren”, fordi han kom fra Trøjborg. Han har nu virket i lokalsamfundet i mange år, og er almindelig respekteret som en dygtig håndværker.

BJØDSTRUPVEJ 6: DEN GAMLE RØDE BINDINGSVÆRKSGÅRD (matr nr 16)

Den gamle røde bindingsværksgård, der ligger der endnu (adresse Bjødstrupvej 6), havde Per Vinthers forældre, Trine og Laurits Jørgensen, i 1920’erne. Det var meningen, at de skulle flytte ned til en datter, der var blevet gift med Simonsen i den senere Anton Nielsens gård, den gule ud mod hovedvejen, matr. nr. 8.

Men da Per Vinther, der aldrig kaldtes andet, men som også hed Jørgensen, omkom ved branden på nabogården (matr. nr. 17) i 1928, blev det i stedet en søster Anna, der var gift med gårdmand Niels Møller på Mols, der overtog gården. De havde en søn Herman; og en datter Lilly, der er gift og bor i Rønde. Herman Møller blev gift med en pige, der også hed Lilly. De kom hjem og overtog gården efter forældrene. De blev gift i en sen alder og fik ingen børn. Lilly bor nu i det yderste hus på Bjødstrupvej, adressen Bjødstrupvej 9 B, her boede hun og Herman, indtil han døde midt i 1990’erne.

I dag bor Gurli Rasmussen og John Andersen i gården, som de er i gang med at restaurere, så den helst skulle ende med at fremtræde, som da den blev opført. Se nærmere beskrivelse i kapitel 3 om gårdene, under matr nr 16, side 82.

BJØDSTRUPVEJ 8: VESTERGÅRDS AFTÆGTSHUS

Er et lille aftægtshus, bygget af Frederik Mikkelsen på Vestergård, syd for gården. Han blev kaldt ”sadelmageren”, fordi han var tidligere sadelmager i Rønde. Huset var beregnet til hans aftægt, da sønnen Johs. Mikkelsen overtog gården i 1940. Efter Frederik Mikkelsens død har det været lejet ud, bl.a. til Svend Åge, der skovede for Møllerup, og Johanne. Huset bebos i dag af Lene Bachmann, der er ansat i Djurslands Erhvervs Råd i Stabrand.

Det vestlige Bjødstrup, luftfoto fra ca. 1990, lånt af Anton Nielsen.

BJØDSTRUPVEJ 10: VESTERGÅRD (matr nr 15)

Vestergård på adressen Bjødstrupvej 10 havde Laursens omkring århundredskiftet 1900. Trine Laursen var en søster til Niels Foged. Hendes mand Martin Laursen døde meget ung. Trine, hvis rigtige navn var Petrine, døde 90 år gammel i 1959.

Efter mandens død solgte Trine gården til Frederik Legarth, der solgte den videre til Frederik Mikkelsen, der havde været sadelmager i Rønne. Trine blev herefter husbestyrerinde hos Jens Koch på bakken ude mellem Bjødstrup og Rostved.

Sønnen Johannes Mikkelsen og Gudrun overtog gården efter Johannes' far. Efter Johs. Mikkelsens død drev to sønner gården videre i et par år, den ene er borgmester Erik Kirkegård Mikkelsen i Mariager. Gården solgtes omkring 2004 til Peter Skovgaard, der driver jorden sammen med sine øvrige gårde. Bygningerne har han solgt fra til firmaet Nobe Import ved Chr. Svendsen, der importerer skruer, søm, værktøj til byggeri m.v. Peter selv bor i Vases gård i Korup, men har senere foruden Vestergård købt flere ejendomme op på Forpagtervej – se i kap. 3 under matr. nr. 11-13, side 69-73. Se nærmere beskrivelse af Vestergård i kap. 3 under gården matr nr 15.

I dag bor Christian Svendsen i den tidligere gårds bygninger. Han er med i Grundejer- og Beboerforeningens bestyrelse og fungerer som nyhedsbrevs- og webredaktør.

Bjødstrupvej 10 med Nobe Import aug. 2020, foto VFH.

BJØDSTRUPVEJ 12: AMB TEKSTILTRYK

Er et eventyr for sig. Virksomheden begyndte i kælderen hos Aase og Steen Bomholt i Taastrup i 1985. De havde påtaget sig at få 500 kr. til at yngle for den lokale idrætsklub, TGF, og det gjorde de ved at realisere en idé, Aase havde om at lave ”silketryk” – noget, hun havde lært som udlært bygningsmaler. Virksomhedens navn er AMB efter Åses navn: Åse Mary Bomholt.

Der blev skaffet kunder, og efter de 500 kr. fortsatte de virksomheden for egen regning og risiko. I løbet af 3-4 år blev pladsen for trang, og da smed Kroers nyeste bygning var ledig efter smedevirksomhedens ophør, købte de den i 1989. Bygningen var opført af Niels Kroer i 1986.

Grunden hørte oprindeligt til matr nr 9, **Mathiesens gård**. Da Jens P. Rasmussen i 1967 købte bygningerne til gården, fulgte toften vest for gården med. Denne toft blev senere købt af Wolmer Kroer, der derefter solgte den videre i bidder til dels sønnen Niels Kroer, der opførte værkstedet her, dels til to af husene langs Gl. Hovedvej, bl.a. missionshuset, så de kunne lægge jorden til deres ret små grunde.

På området var **det kommunale saltlager** opført. Det blev opgivet i 1970'erne. Det blev også købt af Kroer, og det blev sammen med værkstedet ved siden af købt af AMB i 1989 sammen med den ovennævnte store og forholdsvis nye bygning.

Da **Bjødstrup Autoværksted**, der var etableret i det tidligere missionshus, manglede plads til udvidelse, solgte AMB det lille værksted og det tidligere saltlager til Jan fra autoværkstedet. Han kunne derefter lave indkørsel til sit værksted også fra Bjødstrupvej, hvilket passede fint, især efter at han havde udvidet missionshuset bagud.

AMB gør det nu ikke alene i tekstiltryk, men også i skiltereklame, bildekoration, broderi, storformatprint m.m. Navnet er derfor "AMB Textil- Bil- og Skiltereklame". Sønnen **Michael Bomholt** blev medejer af virksomheden, og fra 2009 eneejer. Han er udlært som skiltemaler i firmaet. Der er p.t. (2009) 7 ansatte, navnet nu AMB Reklame. Den længst ansatte har været med i 17 år. I efteråret 2006 blev virksomheden udvidet med 380 m², og dermed er udvidelsesmulighederne stort set udtømt på grunden.

I en artikel i Adresseavisen 8. sept. 2009 gøres der status: Michael Bomholt har lige overtaget virksomheden som eneejer, men forældrene er stadigvæk begge med i virksomhedens daglige drift. AMB Visuals A/S beskæftiger to skiltemalere, to serigrafer, to smede og en bygningsmaler foruden Michael og forældrene.

AMB august 2020. Foto VFH.

Maskinparken omfatter bl.a. en trykkarrusel med otte arbejdsstationer, der kan trykke direkte på tekstiler, men foruden tekstilafdelingen "LogoWear" (med serigrafisk tryk og broderi på tekstiler) er skilteafdelingen virksomhedens hovedarbejde. Michael har fra 2004 udviklet et særligt skiltesystem i aluminium, kaldet "Simple Sign", der er blevet en stor succes og landskendt inden for branchen.

September 2020 meddeles i Adresseavisen: Åse M. Bomholt har i en alder af 67 år valgt at træde ud af virksomheden. Dermed ophører tryk og broderi hos AMB. Baggrunden er også, at den anden del af virksomheden, AMB Visuals A/S har brug for mere plads især til specialet udendørs skiltning.

BJØDSTRUPVEJ 13: KARL ÅGES HUS

Er udstykket fra matr nr 14, Kokkedalsgården, har matr. nr 14f. Huset beboedes tidligere af Karl Åge Bang Sørensen og Tove, i dag af Grethe Kristensen. Grete er ansat i byggeafdelingen i Syddjurs Kommune.

Huset blev bygget i 1955 af Karl Åge Sørensen, der arbejdede på mejeriet, hvor han forestod produktionen af mejeriets egne smørdritler. Han var bror til Inger Kroer. Han omkom ved en trafikulykke i midten af 1980'erne, hvorefter enken Tove Bang solgte huset, der derefter havde skiftende ejere.

Bjødstrupvej 13, 2021

Huset blev bygget på statslån sammen med nabohuset nr. 15, hvis ejer Sigvald Koch også byggede på statslån. Derfor er de to huse næsten ens. Maj Petersen (Søren Ryges kone) købte huset i 1983 efter Karl Åges død. Hun lejede det senere ud til sin far, der var fhv. overlæge. Derefter købte Mette og Karsten huset, derefter Signe og Mikael, der solgte huset til Grethe Kristensen. Februar 2011 er

huset til salg for 1.495.000 kr. Det beskrives som en velholdt muremestervilla med høj kælder, bolig 110 m² (incl. renoveret 1. sal 2014 40 m²), kælder 70 m², grund 1000 m². Til salg igen marts 2021 for 1,6 mill. kr.

BJØDSTRUPVEJ 15: SIGVALD KOCHS HUS

Er også udstykket fra matr nr 14, har matr. nr 14g. Kokkedalsgården og er bygget nogenlunde samtidig med nr. 13. Begge er statslånhuse og er næsten ens. Huset blev bygget af Sigvald og Lilly "Koch" Andersen. Sigvalds far var murer Karl Koch. Sigvald gik meget nede på Kærsgård og hos Jens Foged i hans gartneri, samt på Bjødstrup Mejeri, hvor han efterhånden blev en af de mest betroede medarbejdere. Han kørte isbilen – så at sige land og rige rundt.

Sigvald var født 1918 i Mørke, men familien flyttede til Bjødstrup, mens han var lille. Som 8-årig blev han bydreng for købmand Bøjstrup, og som 13-årig kom han ud at tjene som gartnermedhjælp hos Jens Foged, og han blev udlært gartner. Men allerede som 18-årig begyndte han at arbejde på Bjødstrup Mejeri, her fik han kørekort og kom til at køre med mejeriets isbil. Det job beholdt han de næste 34 år, til mejeriet lukkede i 1970.

Da flyttede han med over til Frisko Is og kørte derefter isbil med Frisko Is for mejeriet Enigheden indtil 1980, hvor han gik på efterløn.

I 1944 giftede han sig med Lilly fra Kejlstrup, og de nåede at fejre guldbryllup i 1994. Nogle år senere flyttede de til Rønde, hvor Sigvald døde omkring 2004, mens Lilly stadigvæk bor i byen.

Sigvald fortæller på et videobånd indspillet omkring 2002, at Sigvald Thygesen på Kokkedalsgården havde frugtplantage på stedet, da han og Karl Åge købte de to grunde på Bjødstrupvej. Der var stadigvæk to rækker frugttræer i haven, da de byggede. Om det økonomiske fortæller Sigvald: ”Statslånene var en særlig ordning i 1950’erne, oprettet for at gøre det muligt for arbejdsmænd at få eget hus. En betingelse for lånet var, at man havde mindst tre børn. Så kunne man låne 20.000 kr. + 500 kr. for hvert barn + 1200 kr. til grunden. Jeg havde sparet 10.000 kr. op, og det kostede 32.000 kr. at bygge. Så vi havde store kvaler med at skaffe de sidste 500 kr., men det gik da. Jeg havde jo en god løn på 95 kr. om ugen”.

Både Sigvald, der var gartneruddannet, og Lilly havde ”grønne fingre”, så haven på Bjødstrupvej vakte opsigt som usædvanlig velholdt.

Lilly og Sigvald solgte huset på Bjødstrupvej til Tine og Mikkel – Mikkels forældre bor på Feldbækvej. Tine og Mikkel solgte i 2004 huset videre til Maiken og Thomas, der bor der i dag – de flyttede hertil fra Århus.

Notat 2016: Beboere de seneste år har været Pia og Per Dahl Bitner. Hun er ansat ved Glasmuseet i Ebeltoft, han er lærer ved Syddjurs Friskole. Notat januar 2019: huset nu til salg for 1,6 mill. kr. Opført 1955, grund 1000 m², bolig 110 m² + kælder 70 m².

BJØDSTRUPVEJ 17

Er også udstykket fra Kokkedalsgården, matr. nr 14 l, på grunden er opført et flot træhus.

BJØDSTRUPVEJ 19

Fra Kokkedalsgården, er under udstykning. Matr. nr. 14m. Er det parcelhus, Karin og Lars Thygesen byggede i 1974, da de overtog Kokkedalsgården, matr nr 14h. De bor stadigvæk i huset, og driver gården derfra. Se nærmere omtale i kap. 3 under matr nr 14, side 73. juli 2022 solgt til Karin Susanne Gersbøll og Peter Skovgaard for 2.623.000 kr. (off. vurdering 1.950.000 kr). Omtales som ”villa med fem værelser på 224 kvm, grund 980 kvm. Opført 2008 (sic! Der må være tale om en forveksling af undertegnede).

BJØDSTRUPVEJ 23 OG 25

Er planlagte udstykninger. Marts 2009 er et træhus under opførelse på hjørnet til Kladderhøjvej. Huset har givet anledning til en del diskussion i byen, fordi det ligner et bjælkehus, der ellers ifølge lokalplanen ikke må opføres inden for lokalplanområdet.

Bjødstrupvej med vejen til Kokkedalsgård august 2020, foto VFH.

BJØDSTRUPVEJ 27: KOKKEDALSGÅRDEN (matr nr 14 a)

Kokkedalsgården er Karin og Lars Thygesens gård. De overtog gården efter Lars's forældre Elise og Sigvald Thygesen. Før da Niels Thygesen, Sigvalds far. Og før dem Koch-slægten: Søren Koch, der gik fra gården omkring Første Verdenskrig, 1913.

Beboere i dag er D. og H. Olsen, idet Karin og Lars bor i parcelhuset ved siden af gården. For en nærmere beskrivelse: se under gårdene i kap. 3, matr nr 14, side 73.

Notat 26. jan. 2022: Gården er hjemsted for firmaet Fischer Thorup Byg Aps, der er oprettet 2012 og nu har ti ansatte, netop udpeget til gazelle-virksomhed (hurtigt voksende virksomhed) af Børsen. Se mere under kapitlet om gårdene, matr. nr. 14.

BJØDSTRUPVEJ 31

Matr. nr 11k.

KLADDERHØJVEJ 1: "GRAVEN" (matr nr 3)

Navnet Graven skal være fulgt med, fordi dens beboere tidligere boede inde i byen ved en lergrav, der formodentlig har været byens fælles lergrav, især anvendt til de lerstampede gulve. "Jens i Graven" boede her i 1930'erne, efter ham sønnen "Poul i Graven" – de rigtige efternavne var

Jensen. Fra ca. 1990'erne vildtbiolog Thomas Kjær Christensen og sygeplejerske Anette Møller. Inger og Poul Jensen flyttede til Molsvej i Rønde, hvor Poul døde omkring år 2000.

Der har tidligere ligget en ejendom mere ude på Kladderhøjvej. Se en nærmere beskrivelse af "Graven" under gårdene i kap. 3, matr nr 3, idet ejendommen ligger i forlængelse af matr nr 3's jord mod vest – her vest for matr. nr. 3 afsattes ved udskiftningen tre lodder: dels en lod til matr. nr. 2, dels to selvstændige matrikel-numre: nr. 21 og 22 (den omtalte "ekstra" ejendom kan være opført på den ene af disse matrikel-numre). De tre er i dag slået sammen til ét matrikel-nummer 2d, som "Graven" ligger på.

GL. HOVEDVEJ 2; ANTON NIELSENS GÅRD (matr nr. 8)

Gården ligger ud mod hovedvejen, adressen Gl. Hovedvej 2, lige i svinget mellem den nye hovedvej og Gl. Hovedvej. Anton Nielsen havde gården i mange år. Se nærmere beskrivelse af gården i kap. 3, under matr. nr. 8, side 60 ff. Anton Nielsen solgte til Steen Toftager fra Kærsgård i 2003 og flyttede selv til Rønde. Steen Toftager lagde jorden sammen med Kærsgårds og solgte i 2005 bygningerne til Annette og Lennart Juul Steen, der kom fra Risskov.

Annette og Lennart har åbnet en gårdbutik i den gamle stald, og kombinerer det med Annettes arbejde som web-designer. I forbindelse med åbningen af gårdbutikken "Pistacien" udtalte Annette til Adresseavisen (19. dec. 2006): "Jeg har altid ønsket at komme til at bo på landet, hvor der er plads og højt til himmelen", og hun fortæller, at hun er uddannet grafiker og har arbejdet på Jyllands-Posten, hvor Lennart arbejder som IT-tekniker. Fra butikken skal der sælges gaveartikler, garn, lidt tøj og sko, spændende ting til haven og sommerhuset, samt fransk vin og juleøl og udsøgt økologisk chokolade og snacks. "Vores stuehus ligger godt i byen, så vi håber vi kan blive et sted, hvor folk fra Bjødstrup kan mødes og få lidt lækkert med hjem. Men vi kan også lave hjemmesider for folk og indlogere dem på vores web-hotel", fortæller Annette Juul Steen til avisen. Lennart driver også Rapsladen, der sælger rapsolie og -piller.

Okt. 2020 er Gl. Hovedvej 2 til salg for 3,7 mill kr. Grund 15.000 m², bolig 164 m². Opgives at være opført 1930, det må gælde stuehuset. "Her kan bo flere familier på samme matrikel. I kan benytte butikken til udsalgssted. Der kan indrettes en ekstra bolig i udhusbygningerne, og de store maskinhuse er perfekte til firmaet med pladskrævende maskiner".

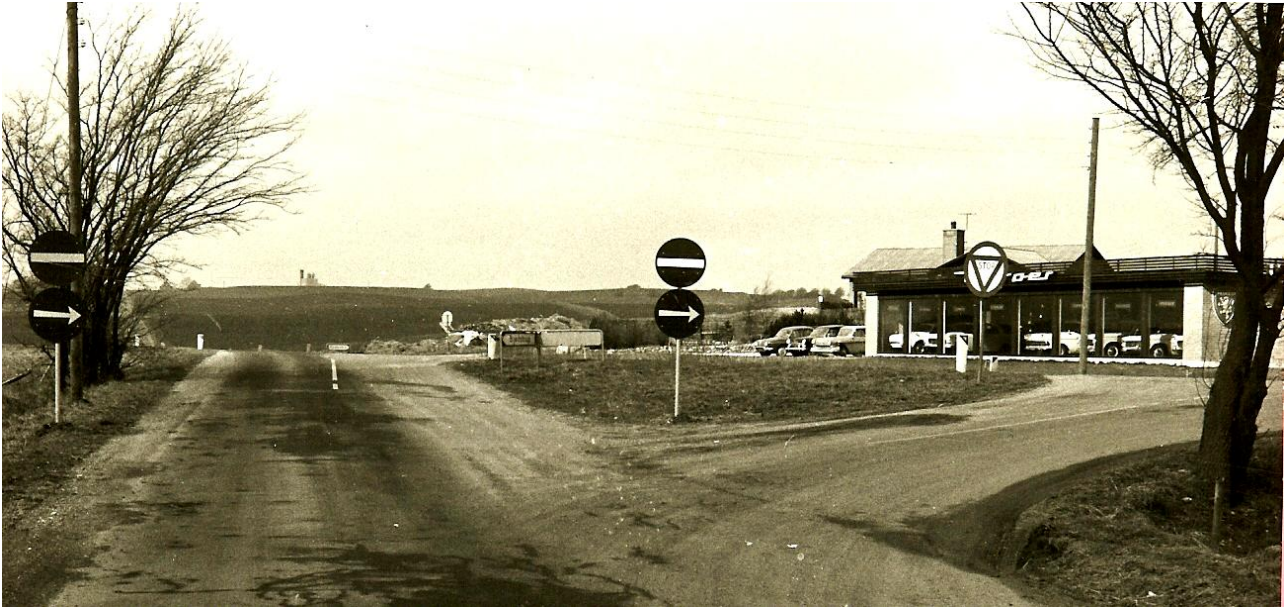
Gl. Hovedvej 2, stuehuset, fra salgsannonce okt. 2020

GL HOVEDVEJ 4: KROERS SMEDJE OG AUTOVÆRKSTED

Hjørnet Bjødstrupvej - Gl. Hovedvej er udstykket fra nabogården mod vest, matrikel nr. 8. Her lå den gamle bysmedje, og her havde den gamle Niels Kroer smedje fra 1922. Huset og værkstedet Gl. Hovedvej 4 blev opført af ham i 1933. Volmer Kroer havde kontor i huset, og Knudsen boede der, indtil den unge Niels Kroer og hustru flyttede ind i 1984.

Bjødstrup Mejeri og Kroers smedje var i mange år Bjødstrups to største virksomheder. På mejeriet var der beskæftiget en snes mennesker, hos Kroer en 12-14 stykker.

Smedjen blev videreført af sønnen Volmer Kroer og derefter hans søn Niels Kroer, der døde for få år siden. Se en nærmere beskrivelse af smedjen i kapitel 2. Niels Kroers hustru, som han traf i England, Sylvia Kroer, har stadigvæk frisørsalon i bygningen ud mod Gl. Hovedvej. Notat marts 2024: ophørte pr 31. dec. 2023. Sylvia solgte ejendommen og flyttede til Thorsager.

Smed Volmer Kroer flyttede over på den anden side af landevejen i 1960 og byggede her i 1963 sin Peugeot-bilhandel. Adressen er Askedalsvej 2. Billedet er fra ca. 1970. Egnarkivet.

Den gamle smedje august 2020, foto VFH

Sommeren 2020 blev smedjen udlejet til atelier for to kunstnere fra Mols. Kunstneren Ole til venstre, en besøgende Bjødstrup-borger Jeppe Andrup Pedersen fra Gl. Hovedvej 13 til højre, foto aug. 2020 VFH.

Ejendommen med beboelse, frisørsalon, garage og den gamle smedje er august 2023 til salg for 1,3 mill. kr. opført 1933 / 2014, grund 1115 m², bolig 182 m², erhvervsejendom 583 m². Notat marts 2024: solgt ca. oktober 2023 til overtagelse lidt senere.

GL. HOVEDVEJ 6

opførtes som aftægts hus til Bjødstrupgård på Forpagtervej. Her boede Thomas og Ane, der var barnløse. De blev gamle, og blev passet af gamle smed Niels Kroers kone Birte, der derfor arvede huset efter dem. Huset har været brugt til kontor af Kroer, og det har i mange år været beboet af Svend Kjær Hansen, der er tidligere smedesvend hos Kroer. Han måtte på grund af gift i fingrene opgive arbejdet som mekaniker i 1986 og var derefter lagermand hos Niels Kroer i det nye store værksted 1986-88 og blev derefter chauffør. Han solgte i 2010 huset til naboen i nr 8, Bjødstrup Auto ved Jan Sørensen i det gamle missionshus, og flyttede til Rønde. Mekaniker Jan Sørensen manglede parkeringsplads ved det udvidede missionshus og inddrog nr. 6's have til det, mens han udlejer stuehuset.

GL. HOVEDVEJ 8: MISSIONSHUSET

Grunden til missionshuset blev skænket af Niels Foged i 1916. Han havde i 1912 købt gården matrikel nr. 8 (Gl. Hovedvej 2), og fra dens jorder udstykkede han i de følgende år en række grunde og husmandssteder. En af grundene var grunden til missionshuset, andre var grundene til husene på begge sider af missionshuset, altså Gl. Hovedvej nr. 4 til 12. Nr. 14 er den oprindelige gård. Læs om missionshuset, mens den fungerede som missionshus, i kap. 2.

Bjødstrup Autoværksted i det gamle missionshus, ca. 1995.

Missionshuset blev købt af Wolmer Kroer engang i 1970'erne, efter at huset i 1974 var ophørt at fungere som missionshus. Kroer ejede derefter alle husene herfra og hen til Bjødstrupvej – endda vist nok også nr. 10 og 12 øst for missionshuset.

Missionshuset blev derefter autoværksted, og efter nogle år med anden anvendelse er det nu igen autoværksted, under en ny ejer, Jan Sørensen (søn af Hanne og Ole Sørensen, Grenaavej 28 A – selv bor Jan i Hornslet), under navnet "Bjødstrup Autoværksted". Der er bygget ca. lige så meget til bagud, som det oprindelige hus, i øvrigt udført i stor veneration for det gamle hus. Ved køb af jord mellem huset og Bjødstrupvej fra AMB Tekstiltryk er der nu adgang til autoværkstedet også fra Bjødstrupvej, og haven fra nabohuset nr. 6 er inddraget til parkeringsplads og forbedrede adgangsforhold fra Bjødstrupvej. Se også under Bjødstrupvej 12 og Grenaavej 28 A.

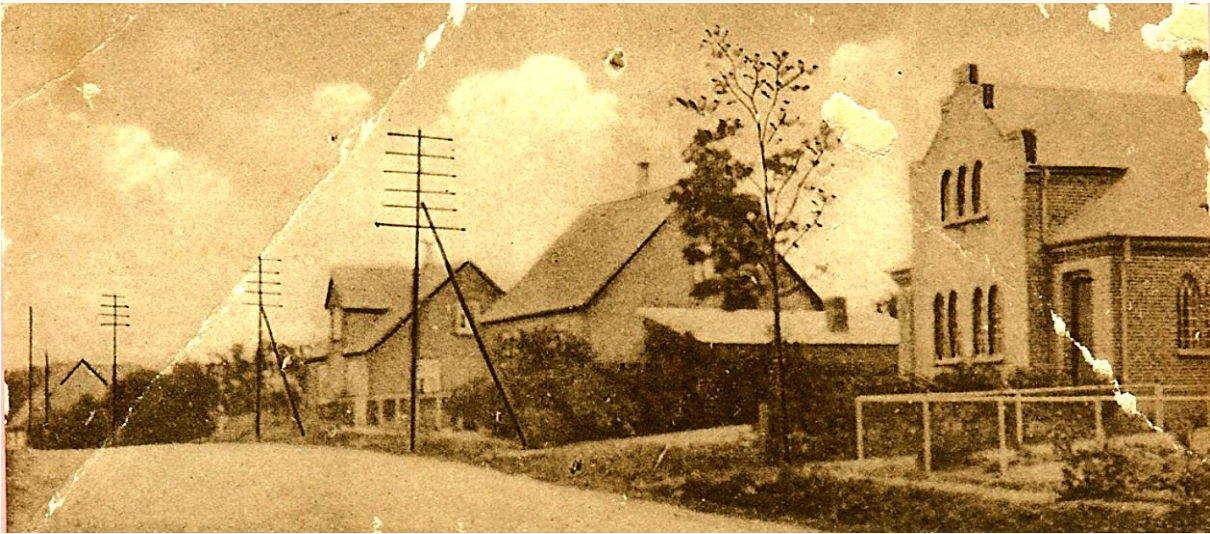
GL. HOVEDVEJ 10

er udstykket fra matr nr 8 af Niels Foged, efter at han havde købt matr nr 8 i 1912. Nogle mener, at Niels Rasmussen fra gården Gl. Hovedvej 16 (matr nr 9) ejede det i en periode – det kan dog være en forveksling med nr. 12, som huset i dets oprindelige form lignede. Huset er formodentlig bygget omkring 1916, lige som nr. 6 og 12.

I 1930'erne og 40'erne boede Holger Dræningsmester her. Han var en dræningsmester af den gamle skole, havde ingen papirer, men var knagende dygtig. Vidste på meter, hvor hver eneste dræningsrør og –brønd var på Kalø, behøvede ikke kort. Gik selv ud med rørskovlen og markerede, hvor der skulle graves, så havde han – i hvert fald i de senere år – folk til gravearbejdet. Han kørte

altid Nimbus og nåede sikkert at slide en del af dem op. Fhv. godsinspektør Thygesen på Kalø har beskrevet ham med stor respekt i sine erindringer – Holger havde alt dræningsarbejde på Kalø. Holger, hvis rigtige navn vist nok var Holger Andersen, havde to børn, Jenny og Poul. Han solgte huset og flyttede i 1948.

Wolmer og Inger Kroer boede her i den første tid efter at de var blevet gift, det var i 1950'erne, så det kan være efter Holger Dræningsmester. Det menes, at Kroer har ejet huset i en længere periode og har brugt det til udlejning. Andre navne: murer Per Andreasen, der flyttede til Ommestrup, samt Laura og Søren. Den nuværende ejer Anne Margrethe Petersen oplyser, at ejeren før hun og Laurits Petersen flyttede ind i 1963, var Ulf Kjær, der var ansat på Kalø, og før ham Wolmer Kroer.

På dette billede af Gl. Hovedvej i 1920'erne ses nr. 10 midt i billedet. Forrest ses missionshuset og bag nr. 10 ses nr. 12, allerbagest anes Mathiesens gård (nr. 16). Egnarkivet.

Anne Margrethe og Laurits Petersen købte som nævnt huset i 1963. Laurits var ejendomsmægler. Huset brændte i 1978, hvorefter det nuværende hus opførtes. Laurits døde i 2001, så Anne Margrethe bor nu alene i huset.

Tilføjelse 18. juli 2017: Hovedvej 10 til salg for 1,6 mill. kr. Bolig 185 m², grund 942 m², huset opført 1979, villaen oplyses kun at være beboet af nuværende ejer, der fik huset opført i 1979 af bygmester Holevang, og huset er klart nok en helt anden, og betydeligt større, end det før 1979, der ses på billedet ovenfor. Tilføjelse 1. juli 2021: til salg for 1,7 mill. kr, ellers samme oplysninger. Til salg sept. 2021 for 1,6 mill. kr. ellers samme oplysninger.

Anne Margrethe Petersen husker, at det var hendes mand, der i sin tid forhindrede, at bygaden kom til at hedde "Mellemvej", som kommunen ellers havde bestemt. Han protesterede og fik udvirket, at navnet i stedet blev Gl. Hovedvej.

GL. HOVEDVEJ 12: "KAROLINES HUS"

Er bygget 1916 af Mathiesens (Gl. Hovedvej 16, matr 9) svigerfar Rasmussen, altså som aftægts- og tilgængeligt hus til gården. Mathiesen overtog huset efter svigerforældrene og lejede det ud. Huset har haft mange beboere, der nævnes Søren Møller Jensen fra Feldballe, Jens og Valborg (Jens arbejdede på mejeriet). Det menes, at det har været ejet af smed Kroer, der skal have haft hele husrækken på

begge sider af missionshuset og brugt dem til udlejning, bl.a. til sine egne smedesvende. Den nuværende ejer Poul Mikkelsen mener, at de tre huse nr. 6, 10 og 12 er bygget af samme muremester og er indrettet ens indeni (det gamle nr. 10 er dog brændt, så det nuværende hus er opført i en helt anden "moderne" stil).

Gunnar Skov boede her under og efter krigen. Han kørte stød (trærødder) for Frelsens Hær under krigen (til billig brændsel), og etablerede bilhandel efter krigen. Bilerne stod uden for på landevejen, somme tider en 10-15 stk – der var kun plads til 3-4 på grunden. Sammen med smed Kroers landbrugsmaskiner kunne Gunnar godt fylde grøften fra den nye landevej til ind midt i Bjødstrup op, og han og smeden kom vist nok til efterhånden at jævne grøften ud, så der var plads til maskiner og biler.

Gunnar Skov flyttede til Rønde og handlede også biler der. En datter blev gift med Jens Skovsen i Skrejrup (hvidevarer).

Gl. Hovedvej 12 til venstre i billedet, 1920'erne. De næste huse er nr. 10, derefter missionshuset og nr. 6. Egsarkivet.

Alfred og Britta Nielsen har boet her i begyndelsen af 1960'erne, og nåede at få fire børn her, før de lejede sig ind i Bøjstrups tidligere købmandsbutik i 1965. Else og Kr. Kristensen fra Hedeselskabet skal have boet i huset i en periode.

Huset blev i 1970'erne købt af Karoline og en ugift søn. Karoline var datter af Niels og Stine i "Tuenlykkehuset" på Kærsgårdsvej og enke efter Bent Bach. Karoline og Bent Bach havde haft et husmandsbrug i Korup. Karoline kom til at bo i huset i mange år, og derfor er huset almindeligt kendt blandt de gamle som "Karolines Hus". Karolines søn døde også før hende selv. Karoline tilbragte sine sidste år på plejehjemmet i Rønde.

Regnar Buhl købte huset af dødsboet efter Karoline. Han boede der kun i halvandet år, fra december 1983 til april 1985, så flyttede han til Sønderborg.

Huset blev i 1985 købt af de nuværende ejere Birgitte og Poul Mikkelsen. "Vi kom fra Viby, men var blevet klar over, at vore tre børn havde bedre af at vokse op på landet. På en søndagstur så vi så,

at huset her var til salg, og vi købte det gennem Laurits, ejendomsmægleren i nr. 10 ved siden af", fortæller Poul Mikkelsen. Poul er tidligere mekaniker, nu chauffør.

GL. HOVEDVEJ 14: MURER OG KARETMAGER / ALEXANDERS HUS

er Alexanders hus. Alexander har gjort dette hus til noget helt specielt. Han er murer og kunstner og meget andet, og holder huset meget flot. Alexanders firma hedder "A. S. Bygningsrenovering – Park- og Haveanlæg" – så hermed også lidt reklame for, hvad firmaet kan påtage sig.

Huset er et gammelt bindingsværkshus, og er den oprindelige gård til matr nr 8 (Anton Nielsens gård, Gl Hovedvej 2). Den har været bygget sammen med nabogården, Gl. Hovedvej 16 (jf. kort fra 1876). Gården blev i 1912 købt af de to indre-missionske handelsmænd Niels Foged fra Kærsgård og Frederik Legarth fra Rønde. De solgte jorden fra og har derefter lejet bygningerne ud i en periode, og senere solgt dem. På et tidligt tidspunkt er avlsbygningerne blevet revet ned, så huset har, så længe nogen kan huske, stået som et langt bindingsværkshus, delt i to lejligheder, en ud mod vejen, og en nede bagved. Dette hus er identisk med den gamle gårds stuehus. Knasten, der er bygget på mod syd, er af ny oprindelse, bygget af Alexander.

Mathiesen i nabogården ejede huset en overgang. Han blev gift med datteren på nabogården, i hvert fald var det Mathiesens svigerfar, der havde nabogården matr nr 9 før ham.

I 1920'erne boede syersken Frederikke Just og hendes datter Ellen i lejligheden ud mod gaden. Efter syersken købte murer Karl Koch og Kirstine huset, omkring 1940. Sønnen Sigvald og hans kone Lilly boede til leje i husets ene ende indtil 1955. Efter Karl Kochs død boede Kirstine Koch der alene, indtil hun i en meget sen alder flyttede på plejehjem. Kirstine imponerede alt og alle i Bjødstrup ved nærmest at rejse verden rundt som enke. Se omtalen af hendes liv i kap. 3 under matr nr 14.

Karl Koch var ikke udlært murer, men rejste rundt og murede og byggede for folk. Sønnen Sigvald Koch kørte i mange år isbilen for mejeriet og byggede eget hus på Bjødstrupvej 15 i 1955. Se en nærmere beskrivelse der.

Bl.a. husene Gl. Hovedvej 24 og 26 vides at være bygget af Karl Koch. I Århus Stiftstidende 3. maj 1959 omtales murer Karl Andersen – det var nemlig det rigtige navn, men det kendte ingen – som en flittig og solid håndværker i anledning af hans 70-års fødselsdag. På dette tidspunkt fremgår det også af artiklen, at hans helbred er svigtende.

I den søndre ende modsat Kochs boede på et tidspunkt karetmager Ratkje. Koch'ernes søn Sigvald Koch og Lilly boede her som nævnt indtil 1955, og Lilly Kochs forældre Minna og Jens Sten overtog lejemålet efter dem. Minna døde, men Jens Sten boede der, indtil han kom på Kaløvig Hvilehjem i 1983 – arvingerne solgte det til Alexander i 1984.

I julen 2008 var huset på Lions Clubs julemærke og julekort. I teksten til julemærket præsenterer ejeren Alexander Sørensen selv huset således: "Huset er opført i 1850'erne. Da jeg købte det i 1984, påbegyndte jeg en gennemgribende restaurering med bl.a. udskiftning af bindingsværket til nyt egetømmer. Oprindeligt var bygningen en landbrugsejendom, der var bygget sammen med naboejendommen, men bygningerne blev adskilt omkring år 1900, og jorden blev stykket fra i 1915. Derefter var huset beboet af to familier indtil begyndelsen af 1980'erne. I 1991 blev huset præmieret af Røndeegnens Turistforening for påskønnelsesværdig restaurering".

Gl. Hovedvej 14 1989, få år efter at Alexander har overtaget det og bygget fløjen mod syd til. Egnsarkivet.

Lis og Alexanders hus har fået flere priser for respektfuld restaurering. Her foto aug. 2020 VFH. Alexander driver sit bygge- og anlægssfirma fra huset.

GL. HOVEDVEJ 16: MATHIESENS GÅRD (matr nr 9)

Er stuehuset til den gamle gård matr. nr. 9, en gammel firlænget gård, hvis avlsbygninger blev revet ned 1970-71 og 1987.

Niels Rasmussen havde gården i årene før krigen. Hans datter Karen blev gift med Thorvald Mathiesen, og de overtog gården efter hendes forældre. Karen døde ret ung, og Thorvald giftede sig igen – pudsig nok hed også kone nr. 2 Karen, og derfor kaldte Mathiesen gården ”Karensdal”.

Mathiesen døde i 1966 ved en arbejdsulykke, og året efter købte Anton Nielsen, Johs. Mikkelsen og chauffør Jens P. Rasmussen gården. De delte den derefter sådan, at jorden deltes lige mellem Anton og Johannes, mens bygningerne og toften i byen gik til Jens P. Rasmussen. Han lod laden nedrive i 1970 og solgte umiddelbart derefter til Elin og Vagn Kjeldsen, der oprindeligt kom fra Vrinnars, men havde boet i Snæbsum vest for Hobro i fem år. Vagn var i nogle år på en skiltefabrik i Århus. Elin kørte i en periode taxa for Kjeldsens Taxa i Egers, der ejedes af Vagns bror – hun kørte også med aviser i en periode – en overgang havde de to biler kørende. En søn Henning drev entreprenørforretning i Thorsager.

Gl. Hovedvej 16, stuehuset til den gamle gård er velbevaret. Fra salgsannonce 2006.

Gl. Hovedvej 16 aug. 2020, i baggrunden den tidligere Bøjstrups butik, Gl. Hovedvej 18 a. foto VFH

Elin og Vagn lod den gamle bindingsværkslænge vælte i 1971. Murbrokkerne blev kørt til Nappedam, hvor de indgik i anlægget af molen til den nye bådehavn. 1987 lod Elin og Vagn ko- og svinestalden vælte og opførte i stedet en ny garage. Stuehuset blev flot restaureret og er i dag en pryd for byen. Elin og Vagn Kjeldsen solgte i foråret 2006 og flyttede til Rønne. Tilføjelse juli 2017: til salg for 3,2 mill. kr. bolig 193m², grund 4200 m², oplyses opført 1863. Læs om perioden som gård i kapitel 3, under gården matrikel nr 9.

GL HOVEDVEJ 18 A: BØJSTRUPS KØBMANDSBUTIK

Før Bøjstrups butik lå der et lille stråtækt hus på hjørnet – muligvis rester af den gamle bysmedje. Her boede installatør Johs. Flint, der var linjemontør for Arke-elselskabet. Da der blev oprettet en ny el-fordelingsstation i Korup sidst i 1920'erne, flyttede Flint dertil. Det er ham, der har givet kirkeskibet til Bregnet kirke (den tremastede fuldrigger "Mindet", skænket til kirken i 1935, sikkert lavet efter at Flint var gået på pension. Kirkeskibet er vist nok sat i depot efter kirkens restaurering i 2006). Flint solgte huset til Niels Foged, der derefter solgte det til købmand Bøjstrup.

Bøjstrup brækkede det tidligere stråtækte hus ned og byggede en ny butik, opførelsesår noteres til 1928 – i flere tempi, så der gik mindst muligt fra handelen og også lidt affødt af, at Bøjstrup undervejs blev gift med en pige fra Balle. Bøjstrups butik er beskrevet nærmere i kap. 2. Her skal kun omtales, hvad der skete med huset efter at købmandsbutikken var nedlagt:

Bøjstrup døde i butikken kort efter at den var lukket i 1962. Konen flyttede så over til sønnen Poul, der er cykelhandler i Ryomgaard. Huset og grunden blev købt af Anna og Martin Foged, der var hhv. lærer og sygeplejerske i nærheden af Ålborg. Martin var bror til Jens Foged på Kærsgaard, så de kom tit til Bjødstrup og ville sikre sig et sted i byen, til når de gik på pension. Indtil da lejede de huset ud.

Der var 2-3 forskellige lejere mellem 1962 og 1965, hvor lejemålet blev overtaget af Britta og Alfred Nielsen. De var her fra 1965 til 1971, hvor de byggede hus på Bjødstrupvej 3. "Huset var samlingssted for mange unge i byen i den tid", husker de. "Bl.a. havde vi en slags husorkester, der bestod af Johs. Mikkelsens søn Erik, der nu er borgmester i Mariager, og Vilhelm fra Mørke. De begyndte at øve hos os og blev efterhånden så dygtige, at de kunne tage ud og spille til fester og baller. Vi fik lov at følge deres "karriere" lidt, og var bl.a. til et vældigt krobøl på Assentoft Kro, hvor de spillede".

Derefter boede lærer Ole Hvidt fra Feldballe her i nogle år – en søn af amtsvejmand Åge Jensen i Rønde og senere skoleinspektør ved Feldballe skole.

Sådan ser den tidligere Bøjstrups købmandsbutik ud i dag. Foto fra lokalplanen 2006.

Eva Therkildsen fortæller: "Carsten og jeg købte huset af mine forældre Anna og Martin Foged i 1975. Anna og Martin betingede sig, at de i stedet kunne få lov til at bygge på den del af grunden, der lå øst for huset. Det holdt faktisk hårdt, for det var meget svært at få lov at bygge i landzone dengang, men Anna og Martins tætte tilknytning

til Bjødstrup gjorde dog, at myndighederne i den sidste ende gav tilladelsen. Anna og Martin byggede så deres hus i 1975 og lejede det ud til en Koch, indtil de gik på pension og selv flyttede ind. Ole Hvidt fortsatte som lejer i Bøjstruphuset, indtil vi flyttede ind i 1978".

Eva og Carsten Therkildsen har moderniseret huset grundigt. Eva var formand for Grundejer- og Beboerforeningen indtil for et par år siden.

Det gamle Bøjstruphus, hvor Eva og Carsten bor, har nu adressen Gl. Hovedvej 18 A, mens det nye hus har fået adressen 18 B. Martin døde for nogle år siden, hvorefter Anna Foged har boet der alene, indtil hun i 2006 flyttede til Rønde.

I skrivende stund forbereder Eva og Carsten sig på at flytte over i Anna Fogeds hus og overlade det større tidligere købmandshus til næste generation.

2015 er huset noteret til salg for 2,65 mill. kr. Opførelsesår noteres til 1928. Grund 2578 m², bolig 329 m². 2016 igen til salg, nu for 2,5 mill. kr. okt. 2022 til salg for 3,5 mill. kr. ellers sm. oplysning.

GL HOVEDVEJ 18 B: ANNA FOGED

Her bor Anna Foged, datter af den gamle købmand Jensen og søster til den senere købmand Niels Jensen. Huset er p.t. (2006) til salg – Anna flytter til Rønde. Se nærmere under Gl. Hovedvej 18 A.

GL HOVEDVEJ 20: DEN GAMLE KØBMANDSGÅRD

Den gamle købmandsgård er nærmere beskrevet i kapitel 2. Den sidste købmand, Niels Jensen, drejede nøglen i 1990, se side 43 ff. Købmandsparret Erna og Niels Jensen flyttede til Rønde. Niels døde i 2002, Erna bor endnu i huset i Rønde.

Gl. Hovedvej ca. 1950, købmandsgården til højre.

Beboere i dag er Henrik Helms Madsen og Anna-Sophie Peitersen. Anna-Sophie er sekretær i Bjødstrup Grundejer- og Beboerforenings bestyrelse. Der afholdes bl.a. plantemarkeder i den gamle købmandsgård.

VEJADGANG MELLEM NR 20 OG 22

Mellem købmandsgården og nabohuset nr. 22 ligger en stribe jord, som Jens Foged i sin tid fik lavet som kommende vejadgang til en påtænkt udstykning bagved husene langs Gl Hovedvej.

Udstykningen har imidlertid ladet vente på sig – tiderne var måske ikke til det, og det siges, at Grethe Foged ikke ønskede at realisere den, da hun blev alene på Kærsgaard. Jordstykket har ind imellem været lejet ud, f.eks. i en periode til jordbær dyrkning til en mand fra Taastrup.

Udstykningsplanen blev taget op igen under debatten om lokalplanen i 2006, idet den nye ejer af Kærsgaard, Steen Toftager, var interesseret i at realisere den. Debatten om lokalplanen har imidlertid vist, at der er delte meninger om udstykningsplanen blandt Bjødstrups øvrige beboere, og lokalplanen blev i december 2006 vedtaget uden at udstykningen var med. Lokalplanen giver til gengæld lov til anlæg af en sti fra sydenden af nr. 18A's jord, langs Gl. Hovedvej-husenes sydskele til landsbyens boldbane på Møllerups jord.

GL HOVEDVEJ 22: ANNA OG EGONS HUS / FRU KANNEGAARD

Her boede fru Kannegård, der er mor til Kannegård overfor i Thors El i nr. 15, indtil 2006. Huset var averteret til salg i juni 2006 for 1,5 mill. kr. Grund 882 m², bolig 140 m², udestue ind mod haven mod syd, muret garage. Huset blev efter nogen tid købt af Gudrun Stenger og Søren Lyby.

Søren var ansat som landbrugsmedhjælper hos Ivar Skovgaard. Oktober 2011 er huset til salg igen til samme pris.

Huset blev bygget af Egon Kristensen i 1968. Anna og Egon havde haft en lille ejendom. De byggede huset efter at Egon havde fået arbejde på mejeriet. Egon døde omkring år 2000, og Anna flyttede til Juelsminde i Rønde og solgte huset til fru Kannegaard.

Niels Foged i Kærsgård havde i sin tid købt al jorden fra gård matr nr 3, samt matr. nr. 9's jord øst for Kærsgårdsvej. Alle husene fra nr. 20 (købmandsgården) til nr. 26 ligger på jord fra matr nr 9, mens Gl. Hovedvej 18 A og 18 B ligger på jord fra matr nr 3. Men hele husstriben, undtagen i sin tid købmand Jensen, har købt deres jord fra Kærsgaard.

GL. HOVEDVEJ 24: GARTNERHUSET / BIRKEBO

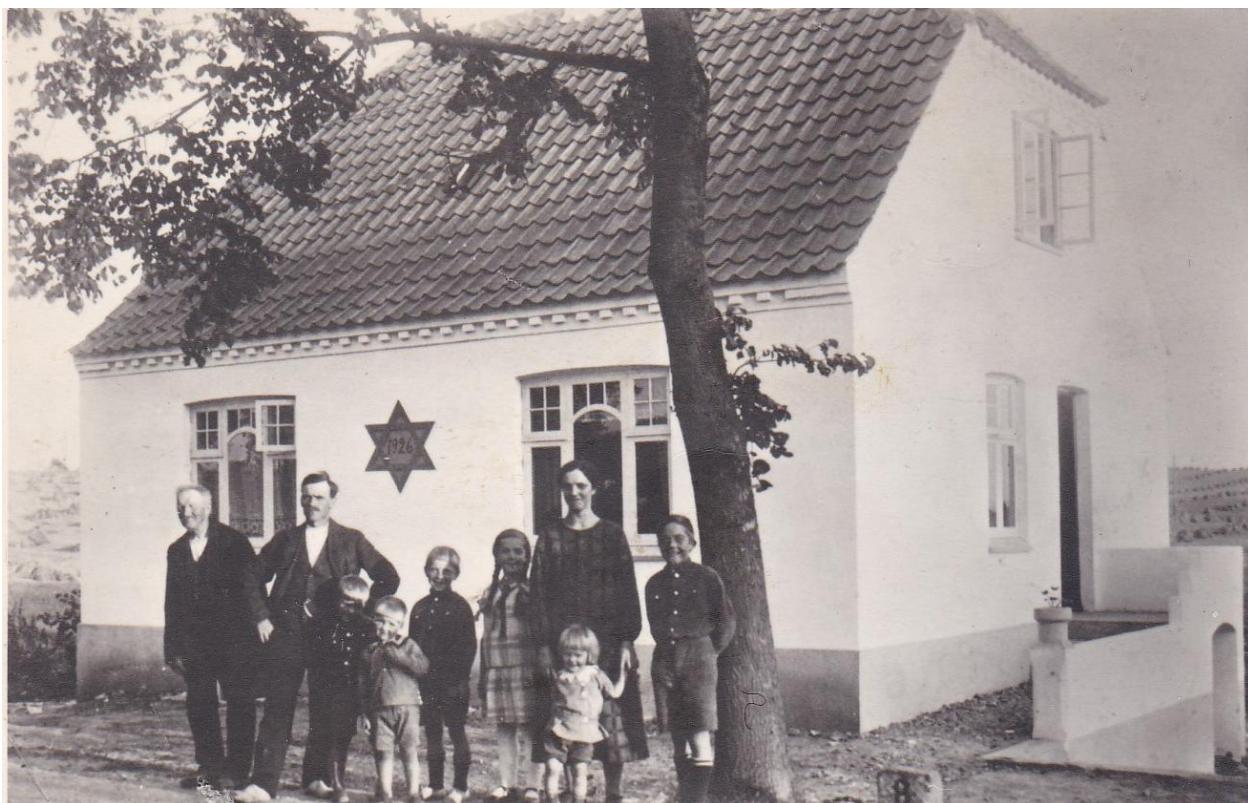
er bygget af murer Karl "Koch" Andersen, far til Sigvald "Koch" Andersen, vist nok i 1930. Sønnen Sigvald Koch fortalte, at faderen først boede i nabohuset nr. 26, byggede så nr. 24, men måtte gå fra huset i 1932.

Jens Foged købte huset. 1947 blev han gift med Grethe. Jens var gartner og etablerede et stort frilandsgartneri på stedet. Han lejede jorden mellem ham selv og købmanden – den var endnu ikke bebygget på det tidspunkt. Han var en meget dygtig gartner. Han havde sat sig et stort mål: at købe fædrengården tilbage, og han nåede det – det skete i 1953.

Der lå et lille udhus sydligt på grunden. I den var der også et værelse, der blev beboet af dem, der arbejdede for Jens. Bl.a. har Alfred Nielsen boet der i 1951, og Jens Fogeds betroede medarbejder Hans Ejlersen boede der fra 1943, til Jens Foged solgte Birkebo i 1953 og købte Kærsgård. Siden er udhuset ragt ned, og der er købt ny jord til mod syd, hvor der er opført et nyt udhus. I dag bor Pia og Tom Mortensen i huset. Tom er lærer ved Rønde Gymnasium.

GL. HOVEDVEJ 26: RUDOLF UDENGAARD

Et hvidt hus, der blev bygget af murer Karl "Koch" Andersen i 1926. Karl Koch og konen boede her selv de første fire år, men så byggede de nabohuset nr. 24 og flyttede derover. Huset blev overtaget af Inger og Rudolf Udengaard, der var ismester på mejeriet – han var altså manden bag den uforlignelige Bjødstrup Is – "molbostangen" og islagkagen. De havde først boet i Rostved, derefter i forhuset til gården på Gl Hovedvej 11.

Rudolf Udengaards hus – og familie (?). Fra Sigvald Kocks datter Bitte Steen Nielsens album.

Henny Degn, der var ansat på kontoret på mejeriet, fortæller: Når Sigvald Koch, der kørte isbilen, om sommeren kom hjem, var det altid sent, måske klokken 8. Så skulle bilen tømmes og klargøres til dagen efter, hvor Sigvald skulle tidligt op og af sted igen. Men så snart Rudolf så isbilen komme hjem, gik han over på mejeriet for at hjælpe Sigvald. Det var ikke noget, han fik noget for – men Rudolf var både en meget stabil og en meget hjælpsom mand. Det var vel også et særkende ved de små samfund dengang, at alle hjalp hinanden. Arbejdet blev gjort, og man blev ved, til man var færdig – overtidsbetaling var der ikke mange, der spekulerede i”.

Udengaards drenge hjalp meget til hos købmand Jensen, og det er forklaringen på, at to af dem blev købmandsudlærte: Vagn Udengaard og Flemming Udengaard, der begge stod i butik i Ebeltoft. En tredje, Hans Erik, blev snedker. Vagn Udengård er gift med Connie Udengård og er kontorbestyrer i fagforeningen 3 F (Solsortevej i Rønde). En datter, Elsebeth, den yngste i flokken, bor i Maarslet og er gift med Jørgen Haunstrup fra Petersminde ved Møllerup.

Beboere i dag er Claus R. Pedersen og Kirsten Rix. Kirsten er social- og sundhedsassistent.

UBEBYGGET GRUND (matr nr 28 B), BLODAHORN OG BOLDBANE

Mellem nr. 26 og Stenbjergvej ligger en ubebygget grund. Matrikel-nummeret 28b afslører, at den er udstykket fra matr. nr. 28a, der er den gamle smedje (smed Mogensen) lige overfor. Formodentlig er arealet blevet isoleret fra "moderjorden" i forbindelse med en vejregulering. Der blev plantet et træ under "Plant et træ"-kampagnen på grunden, vist i håb om, at kommunen så ville holde arealet ordentligt - det lå hen og så ikke kønt ud. I dag er arealet pænt holdt, og den flotte blodahorn, plantet på dronningens fødselsdag 16. april 1983, pynter gevaldigt.

Jorden syd for arealet er Møllerup-jord, men her har Møllerup tilladt Bjødstrup-borgerne at lave en lille boldbane, der er et skattet samlingspunkt for landsbyens beboere.

STENBJERGVEJ 1

Ligger egentlig ikke i Bjødstrup, idet bækken vest for grunden (nu rørlagt) danner grænse mellem Bregnet og Feldballe sogn, og mellem Bjødstrup på den ene side, og Essig mod nord og Møllerup mod syd på den anden side.

Bakken bag huset benævnes på de gamle kort ”Raun Banke” eller ”Ravnebakke” (f.eks. på kortet side 14)– så den har formodentlig været hjemsted for en ravnekoloni. Den moderne betegnelse er Ravnebakke, og den er 38 m. høj. Pudsigt nok ligger ”Ørnekulen”, 36 m. høj, lige syd for – så det fortæller om en tid, hvor naturen har været noget vildere og givet plads til både ravne og ørne.

Engarealet, nu skov, nordøst for, betegnes Rødkærsig. Ordet ”rød” i stednavne betyder som regel ”rydning”, altså et sted, hvor man har ryddet skov (sml. ”Hillerød”, ”Birkerød” etc.). ”Kær” giver sig selv, bortset fra at det i olddansk også kunne betyde ”kratskov”. ”Sig” betød i gammel dansk en ”fugtig lavning, et sted, hvor der står vand i det meste af vinteren” og er især almindelig i jyske stednavne. På gamle kort er der afsat en vandmølle på stedet, kaldet Taufmølle – som landskabet ser ud i dag, er det ret uforståeligt, at der skulle kunne drives en vandmølle på stedet.

Grunden til huset Stenbjergvej 1 blev udskilt og bebygget af fru Kiss Karl på Møllerup. Bogstavelig talt, for hun greb selv trillebøren, når hun mente, arbejdet gik for langsomt. Det var meningen, at hendes bror skulle flytte fra København hertil, men flere mener, at det aldrig blev til noget – i hvert fald har det været en kort periode. Møllerup har vel derefter solgt huset. Smed Jens Jørgen Poulsen og Sigge har boet der, sikkert før han overtog faderens smedje i Kejlstrup. I dag bebos huset af Winnie Bach, der er datter af kørelærer Grethe Bach. Det er hjemsted for Bjødstrup Pladeværksted ved Niels J. M. Petersen.

GL. HOVEDVEJ 28 A OG B

Er også opført af Møllerup på gammel Møllerup-jord og har været anvendt som landarbejderbolig. Der er, som adresserne afslører, to lejligheder i huset, idet murer Poul Erik Klinge har bygget en ekstra lejlighed til. Han bor nu selv i 28 A, mens sønnen Dennis Klinge bor i nr. 28 B.

Huset var i mange år beboet af en af Møllerups mest betroede medarbejdere, Anna og Anton Laursen. Om dem kan der læses i ”Folk og Liv på Røndeegnen” bind 10 (om Møllerup) på side 22 ff. Karen og Knud Jensen har også boet der i nogle år. Karen hjælper nu til i A-huset i Rønde.

GL. HOVEDVEJ 1: HVIDSMINDE (matr nr 2)

Vi bevæger os nu tilbage til hjørnet af den nye hovedvej og begynder nu vandringeren på nordsiden af Gl. Hovedvej. Her finder vi, over for Anton Nielsens gård, gården Hvidsminde. Den skal være opkaldt efter en Hvid, der kom fra Vilhelmsborg syd for Århus. Forbindelsen til Hvid-slægten bekræftes af, at vi ved, at Niels Foged i 1912 køber matr. nr. 2e (altså udstykket fra gården her) og 19b af ”Niels Hviid Nielsen, tidligere Bjødstrup, nu Essig”. Denne Niels Hvid kan være en yngre søn fra gården, måske bror til Søren Nielsen, der omtales i næste afsnit.

På gårdens gavl ud mod vejen læses tydeligt: ”Opført 1867 af Niels Simonsen”. Op til århundredskiftet 1900 ejedes gården af Søren Nielsen, der kan være søn af Niels Simonsen. Søren

hustru Dagmar var datter af den gamle lærer Poulsen, der var lærer ved Bjødstrup skole før Thoralf kom til i 1916.

Jens Nielsen havde gården, han har formodentlig været en søn. Aksel Helbo overtog gården i 1953. Læs nærmere om gården i kap. 3 om gårdene, under matr nr 2, side 48.

Ejere i dag er Mona Nielsen og Jesper Lysdahl Christensen, der holder får på trekanten mellem den gamle gård og vejkrydset ved landevejen. I Adresseavisen 19. dec. 2006 oplyses det, at Jesper netop har bestået den endelige statsautoriserede revisoreksamen ved Revisorkommissionen. Jesper Christensen er 37 år gammel, siden 1989 ansat hos Mortensen og Beierholm i Århus, bestod HD i regnskab i 1993 og cand.merc.aud. eksamen i 2002. ”Han har sideløbende med sin uddannelse arbejdet med opgaver for et bredt klientel af især mindre og mellemstore virksomheder”, oplyser avisen.

GL HOVEDVEJ 3: MØBELSNEDKERIET

har matrikel nr. 2 b og må derfor være udstykket fra Hvidsminde, der har nr. 2a. I dag et smukt hvidt nyrestaureret hus. Ifølge salgsannonce febr 2025 opført 1900.

Huset blev købt af møbelhandler Hans Nielsen i Rønde – kendt som ”Spilleme Hans” på grund af hans foretrukne ”bande”-udtryk. Han købte møbler op på auktioner, reparerede gamle møbler, solgte brugte møbler. Det kan have været i 1920’erne og 30’erne. Vi har en efterretning om, at Niels Foged sælger en grund fra matr.nr. 8 til ”møbelhandler Hans Nielsen” allerede omkring 1912, så Hans har åbenbart stammet fra Bjødstrup. Omkring 1932 købte han lokaler i Rønde, hvor der nu er pejsebutik, og hvor han havde fælles indgang med den dengang nyetablerede brugsforening.

Efter Hans blev huset købt til møbelsnedkeri af Anton Højholdt. Han lavede møbler på bestilling, så folk bestemte selv alt om udseende og funktion. Der var 2 – 3 ansatte i virksomheden. ”Han lavede også ski til flere af os unge i byen”, fortæller Wolmer Kroer, ”to stykker flot asketræ med rille i bunden, og så skulle vi selv bøje dem ved hjælp af kogende vand. Vi havde skibakke med skihop ude ved Danielsen over for Møllerup”. En anden fortæller, at Højholdt også lavede karetmagerarbejde, f.eks. var han ferm til at lave vognhjul. Højholdt var leveringsdygtig i hele spisestuer med borde, stole, skænk m.v. – og det var kvalitet, fortalte Lilly og Sigvald Koch, der var en af de mange nygifte ægtepar, der bestilte en hel spisestue hos Højholdt – lavet efter egne mål og anvisninger.

Måske havde Højholdt snedkeriet i kompagniskab med Kejser, der også arbejdede i virksomheden – i hvert fald husker nogle tydeligt et skilt, hvorpå der stod ”Højholdts og Kejseres Møbelsnedkeri”.

Anton Højholdt var gift med Katrine – der var tre børn i ægteskabet: Inge, Knud og Erik.

Pladsen blev for trang i Bjødstrup, og omkring 1950 flyttede Højholdt til Mørke, hvor han grundlagde Mørke Møbelsnedkeri – eller, mener nogle, blev ansat som direktør der, idet det var en enke, der fortsat ejede møbelsnedkeriet.

Der var to lejligheder i stuehuset. Højholdts boede i den ene ende, i den anden boede Frants Laursen, der i sin tid havde etableret statshusmandsstedet Tornlykkegaard (Bjødstrupvej 5) i 1904, jf. side 80. Ovenpå boede kompagnonen i firmaet, Kejser.

Da Højholdt var flyttet, blev ejendommen i Bjødstrup overtaget af Ove Johansen, der var en søn af slagteren i Rønde (hvor der nu er Spisehjørnet). Ove forsøgte sig med slagterforretning, men han kunne ikke få det til at gå rundt og tog til Eksportslagteriet i Mørke i stedet. En anden efterretning siger, at han tog til Tirstrup, hvor han i forvejen hjalp slagteren.

Derefter blev huset sidst i 1950'erne overtaget af Karl Bødker, der havde haft en ejendom ude ved Trustrup, men nu var gået på pension (en søn Erling Bødker bor i Rønde).

Efter ham blev huset i 1980 købt af de nuværende ejere, Suzanne og Flemming Gerhardt-Pedersen. Flemming er kendt for sin landsomfattende whisky-klub og arrangerer rejser til Skotland. Han er forsikringsagent, med bl.a. fragtforsikring. "I den gamle møbelfabrik var der indrettet grisebåse, da vi overtog", fortæller Flemming, "men vi har nu indrettet grisebåsene til dels beboelse, dels whiskylager". Firmaets navn er "Dansk Maltwhisky Akademi". Der sælges også whiskytønder og arrangeres whiskysmagninger.

Flemming købte omkr. 2020 den gamle købmandsgård i Feldballe sammen med Søren Borel, der også er fra Bjødstrup. I købmandsgården indrettedes vin- og whiskybutik, forsikringskontor, kooperativ og bagerbutik.

Juni 2024 er Gl. Hovedvej 3 til salg for 2,9 mill. kr. Bolig 235 m², grund 1354 m². "En unik og charmerende ejendom, hvor der er et flot, moderniseret hus med tilhørende erhvervsareal på 77 m²". Febr. 2025 til salg m samme oplysninger, også pris, dog bolig 215 m². Opført år 1900.

GL. HOVEDVEJ 5: ODAS HUS – OG "KUKKEN" (→ GL. HOVEDVEJ 28 B)

er en "koteletgrund" bag nr. 7 og udstykket herfra, idet matrikel nummeret er 26 c, og Gl. Hovedvej 7 har matr. nr. 26 b.

Tidligere har der ligget et ældre stråetækt hus lidt vest for huset. Her boede Albertine og hendes mand, der blev kaldt "Kukken". Det rigtige navn var Sofus Pedersen, og han var brøndgraver. Han havde et dårligt ben – om det har givet anledning til øgenavnet, vides ikke. Albertines mor Cecilie boede hos dem, hun var fra Sverige og talte "et underligt sprog".

En efterretning taler også om en Niels Tullik som beboer, med en kone, der passede en enkelt ko, som blev tøjret i grøftekanter o. lign. og græssede der, mens konen sad på en sten i nærheden og strikkede. I øvrigt et troværdigt billede fra en tid, som kan have været mellem 1900 og 1930. Se også beskrivelsen af "Tunlykkehuset" på Kærsgårdsvej på side 96-97.

Oda Margrethe og Thorkild Svendsen byggede det nuværende hus i 1944. De byggede først kælderen, der blev gravet ind i skrænten, og så blev der lagt "tag" på. Det var jo under krigen, og pengene var små. Efter krigen, i 1951, fik Oda og Thorkild råd til at bygge huset færdigt. Det er bygget i bungalowstil og har netop været til salg for en pris på 1,5 mill. kr.

Oda var født i København, men voksede op ved Stubbe Sø. Hun blev gift med Thorkild Svendsen, der var arbejdsmand, vist nok jord- og beton i Århus, i 1928. Oda arbejdede i frugtplantagen nede hos Jens Foged. Thorkild døde i 1978, men Oda blev boende i huset. Hendes flotte have var vidt berømmet og blev omtalt af Søren Ryge i en større artikel.

Oda flyttede efter en faldulykke omkring år 2000 på plejehjem og døde 96 år gammel i 2003¹.

Huset blev købt af Elin og Jan Degn og fik adgangsvejen ændret til Grenaavej, så huset skiftede adresse til Grenaavej 28 B – se side 124. Efter Elin og Jan Degn havde Kim og Birthe Therkildsen huset et års tid, før det i sommeren 2007 blev overtaget af Anette Skovsted Hansen og John Feig. 2016: beboer de seneste år Søren Borel.

GL. HOVEDVEJ 7

er et rødt murstenshus, der skal være bygget af murer Karl ”Koch” Andersen. Muligvis har Bjødstrups første købmandshandel, købmand Guldmann, ligget her. Det kan have været før og omkring århundredskiftet 1900. Muligvis oprettet af ejeren af Hvidsminde. Denne købmandshandel var formodentlig væk i 1914, hvor købmand Jensen kom til byen. Det nuværende hus må være bygget efter at et tidligere hus (Guldmanns gamle købmandshandel?) er revet ned – i salgsannonce 2016 opgives år 1905 som opførelsesår.

Senere blev huset kendt som ”Søffes Hus”, idet Jeppe og Severine (”Søffe”) flyttede hertil, efter at deres gård på matr nr 3 (i dag Kærsgårdsvej 2) var brændt (se side 50). Da Jeppe døde først, kom Søffe til at bo alene i huset i mange år. Det har været fra omkring 1910 til op i 1930’erne. Jens Foged arvede huset – eller købte det, måske efter Niels Fogeds fallit i 1934, idet det var ejet af Niels Foged, der havde købt Jeppes og Severines gård i 1905 og ved den lejlighed havde forpligtet sig til at sørge for deres aftægt.

Dora Søe, Niels Fogeds datter og Jens Fogeds søster, købte huset, da hun vendte tilbage til Bjødstrup efter at hendes mand, der var præst i Ebeltoft, var død forholdsvis ung. Hun havde børnene Christian, Kirsten og Anna. Hun udvandrede sammen med børnene til Canada efter krigen. Niels Foged fulgte hende derover, og købte hendes hus i 1947.

Senere boede Grethe og Willy Sørensen, der begge arbejdede på mejeriet, her. Han var mejerist, hun stod i udsalget. Jens P. Rasmussen, chauffør på mejeriet, boede til leje hos dem en overgang. Han købte senere Mathiesens gård, Gl. Hovedvej 16.

Grethe og Willy Sørensen købte købmandsforretningen i Femmøller og solgte i 1960 huset i Bjødstrup til Ingrid og Svend Østergaard, der havde været ansat i mejeriet siden 1953. Ingrid i udsalget, mens Svend stod for osteproduktionen og var en af mejeriets allermest betroede medarbejdere.

Der var en lejlighed ovenpå. Inge Marie og Knud Jensen (”Køle-Knud”) boede i denne lejlighed, da de flyttede til Bjødstrup i 1967 og indtil 1968, hvor de købte deres nuværende hus på Gl. Hovedvej 17. Der kom ikke til at bo andre i loftslejligheden efter at de var flyttet derfra.

Da Svend Østergaard døde i 2001, solgte Ingrid Østergaard huset. Det blev købt af Marie og Søren Borel. Søren er næstformand i Grundejer- og Beboerforeningen. 2016 er huset til salg for 1,6 mill kr., bolig 159 m², grund 1040 m². opvarmning ved masseovn midt i stuen, fuldt udnyttet første sal med tre værelser, opholdsstue og badeværelse. Søren var med til at starte Bjødstrup Boldklub for dem på 30+. Søren og Marie flyttede fra byen og på landet ud på Bjødstrupvej i efteråret 2018,

¹ Nekrolog i Stiften 17. febr. 2003

begge børn går som så mange andre i Bjødstrup på Syddjurs Friskole, der næsten fungerer som Bjødstrups folkeskole – man skal jo bare over Kolå-dalen, så er man der.

24. januar 2019 portræt af 45-årige Søren Borel i Stiften i anledning af, at han er udnævnt til skoleleder af Faarup Skole og Børneby nord for Randers. Student fra Sct. Knuds Gymnasium i Randers, lærer fra Ribe Statseminarium 2000, fra 2000 til 2014 lærer ved Skovvangsskolen i Aarhus, derefter viceskoleleder ved Sabro-Korshøjskolen. Spiller klaver i fritiden, gerne jazzmusik.

Marie Borel er talepædagog i Syddjurs Kommune, arbejder med sen-hjerneskedede voksne. Der er to børn i ægteskabet, Thomas på 15, Nikolaj på 8.

Gl. Hovedvej 7, fra salgsannonce aug. 2020.

"KOKKEHUSET"

Bag Søffes hus lå tidligere et langt stråtekt hus, hvor familien Koch oprindelig boede: murer Karl Koch og Kirstine. Huset er for længe nedrevet. Det havde to lejligheder. Ved huset lå "Kokkebrønden", hvor byens befolkning hentede vand, når det noget ustabile lokale vandværk svigtede. Brønden har muligvis været et væld, der var med til at skaffe vand til Dammen og bækken, der løb under vejen og videre vest for Kærsgårdsvej.

Selvfølgelig kunne man få mange sjove ordspil ud af, at Kokken og Kukken boede så tæt på hinanden...

GL. HOVEDVEJ 9: DEN GAMLE SKOLE

Skolen er nærmere omtalt i kapitel 2, side 23-29. Skolen fungerede som forskole, efter at de store klasser var flyttet til Rønde i 1955. Bjødstrups førstelærer Erik Thomsen blev skoleinspektør ved den nye Rønde skole. Bjødstrup skole blev forskole for de første tre årgange, og den første forskolelærerinde i skolen var frk. Nørgaard, vist 1956-59, der blev gift og flyttede sydpå. Efter hende blev Inger Høj ansat og hun var der, til skolen blev helt nedlagt i 1969, efter sammenlægningen af Thorsager-Bregnet sognekommune og Feldballe sognekommune til Rønde Kommune i 1968.

Inger Høj var gift med tømrer Kaj Høj. Han blev ansat som pedel ved Feldballe skole i 1978 og gik på pension i 1988. Få år før da var de to flyttet til Rønde. Efter Inger og Kaj var der 2 – 3 ejere, bl.a. en Jacobsen i en periode, før huset for ca. 12 år siden blev solgt til Lena og Jeff Cramon.

Lena og Jeff flyttede i foråret 2006 til Hornslet og satte den gamle skole til salg. Det oplyses i salgsannoncen, at grunden er på 1267 m² og boligen på 303 m². Stuer/ værelser: 3/5, bygningen opført 1860, men totalrenoveret gennem de seneste fem år, bl.a. med helt ny 1. sal med lofter i kip og synlige bjælker. Prisen er sat til 2,8 mill. kr.

Den gamle skole blev derefter i sommeren 2006 købt af Søren og Agnethe, der tidligere har haft en gård på Herning-kanten. De er nu på pension og ønskede at bo tættere på børnene i Århus.

Bjødstrup gamle skole, fra salgsannoncen 2005.

Den gamle skole er et smukt eksempel på den såkaldte ”længehus”-stil, der prægede landsbyerne i det meste af 1800-tallet. Skolen er derfor erklæret ”bevaringsværdig” i lokalplanen. Længehuset er karakteriseret ved at være forholdsvis langt og smalt og ved en forholdsvis høj tagrejsning, og den er oprindelig udviklet i bindingsværksbygninger med stråtag, hvor materialerne i samspil med klimaet gjorde byggeformen naturlig – se lokalplanen om emnet.

GL. HOVEDVEJ 11: KATRINE OG POUL / SINNET OG BØRGE (matr. nr. 7)

er en gammel gård, matr. nr. 7. Helt til 1940’erne var der storkerede på taget, og storken kom sikkert som amen i kirken hvert år. Det varede til der blev drænet i engene syd for byen.

Ejere var til 1952 Kathrine og Poul Jørgensen, siden da Sinnet og Børge Jørgensen. Det oprindelige aftægts- og stuehus ud mod vejen, der er bygget sammen med det oprindelige stuehus, har været lejet ud siden Kathrine Jørgensen døde i 1968. Gården er beskrevet nærmere i kap. 3 om gårdene, under matr nr 7.

Gl. Hovedvej 11, stuehuset ud mod vejen har været udlejet særskilt. Foto aug. 2020 VFH.

GL. HOVEDVEJ 13: "DAGMARS HUS" / MINNA OG JEPPE

Er opført på en grund, som Bjødstrup skoles lærer Rasmus Høegh købte af den daværende ejer af gården Gl. Hovedvej 15, Anders Nielsen, i 1867. Grunden omfattede dengang et mindre areal, men er siden blevet udvidet mod øst. Huset må være opført samme år eller året efter og har efter tidens standard været et flot hus.

Rasmus Høegh var lærer ved Bjødstrup skole fra 1836 til 1877, så han kan have bygget huset til sin egen aftægt og måske lejet det ud til han gik på pension i 1877.

Huset blev før århundredskiftet, sikkert efter Høeghs død, købt af nabogården – Kirsten Hald kan fortælle, at hendes far Anders Andersen "Trolde" er født i huset i år 1900. "Min bedstemor var ked af det, da de skulle forlade huset for at flytte over og overtage gården", fortæller hun, "for der var "rigtige" gulve i huset, men lerstampede gulve i gården".

I begyndelsen af 1900-tallet boede Maren i huset. Hun var enke efter Anders Nielsen "Trolde", som hun havde haft gården samme med. Hun huskes af de ældre i byen som altid sortklædt. Hun gik i lang kjole med støvkant til at forhindre sandet fra de sandbestrøede gulve i at genere, og hun gik i halmflettede "sivsko". Marens søn var Niels Andersen Trolde, der havde overtaget gården omme bag

huset, altså nr. 15 (matr nr 6), så på dette tidspunkt har huset altså fungeret som aftægtshus til nabogården. Niels blev gift med Kirsten, og deres søn Anders overtog gården efter dem.

Gl. Hovedvej 13 i 1940'erne, da huset var delt i to lejligheder – Martin boede til højre i billedet, Marie Christensen til venstre. Et hjørne af det stråttækte udhus ses til højre. Billedet er lånt af Kirsten Hald.

Senere boede Martin Hørdums forældre til leje i huset. Henry Christensens (Korup) mor har boet der. To ugifte søskende fra "Trolde-gården" ved siden af (Gl. Hovedvej 15), kom til at bo i aftægtshuset fra omkring 1930'erne. Der blev indrettet to lejligheder – Martin Trolde boede i den østre ende, mens søsteren Anne Marie boede i den vestre. De to var søskende til Anders "Trolde", der havde gården på dette tidspunkt. Da Anne Marie døde i 1941, blev hendes lejlighed lejet ud til Marie Christensen.

Martin hjalp til i købmandsgården overfor, hjalp på lageret, passede en overgang mølleriet, men han drev også en beskeden lillebil-forretning – han havde en enkelt bil. Han havde ikke telefon, men købmanden boede jo lige over for og tog mod alle beskeder til ham. Købmandens børn løb utroligt meget telefonbud for folk, der var jo ikke nogen grund til, at andre i byen skulle have telefon, når der var en hos købmanden...

Martin kørte kun for folk, han kendte, og han nægtede at køre om aftenen og natten. Så man skulle høre til kundekredsen for at kunne komme ud og køre med "Trolde", som han ofte kaldtes.

Martin spiste hos broderen Anders Trolld og hans kone Dagmar på ”Troldgården” ved siden af. Han optog dog Marens skik med at stege æbler på kakkelovnen, men det havde også den praktiske årsag, at han kun havde to tænder i overmunden og ikke kunne klare alt for ”fast” føde...

Til begyndelsen af 1960’erne var der øst for gavlen et stråtekt udhus, hvor der var brændeskur, redskabsrum og das. Det kan være i forbindelse med opførelsen af dette udhus, at huset fik tillagt jordstriben øst for huset – det skal være Anne Marie, der fik det ordnet.

Martin Trolld døde i 1953. På dette tidspunkt boede Marie Christensen i den vestre lejlighed, og hun overtog nu hele huset – om end gården stadig disponerede over loftet, der brugtes til

opmagasinering af møbler. Efter hende var Bent (søn af Tante Helga i Rønde) og Grethe lejere, og herefter fulgte flere lejere, indtil Anders og Dagmar gik på pension i 1971 og flyttede fra gården ind i huset.

Anders døde i 1973, hvorefter Dagmar boede alene i huset i mange år. Det er forklaringen på, at huset af de ældre i byen stadigvæk omtales som ”Dagmars hus”. Dagmar døde i 1991. Huset blev herefter solgt – den næste ejer havde det kun få måneder, hvorefter det blev overtaget af H. Jespersen, der renoverede huset fra inderst til yderst, og derefter i 2005 solgte det til de nuværende ejere Minna Friborg Hansen og Jeppe Andrup Pedersen, der også har gennemført en større renovering og i øvrigt har ændret husets farve fra hvid til gul.

GL. HOVEDVEJ 15: FAMILIEN ” TROLD” (matr. nr. 6)

Er den gamle gård matr. nr. 6 - se en nærmere beskrivelse af gården i kapitel 3, under matr nr 6. Gården ejedes i første del af 1900-tallet af Kirsten og Niels Trolld - som egentlig hed Niels Andersen. Navnet Trolld som uofficielt tilnavn er ikke ukendt på egnen, f.eks. havde en af de første lærere i Feldballe og skoleholderen i Bjødstrup navnet i begyndelsen af 1800-tallet.

Gården var langt op i 1900-tallet en pragtfuld gammel gård, hvor alt var, som det sikkert havde været i 100 år. Der var gule teglsten på gulvet, stråtaget gik langt ned mod jorden.

Kirsten Trolld var oprindelig en Hvid (en bror ejede Vilhelmsborg) og uddannet mejerske, og det betød, at hun regnedes for lidt ”fin” på det. De havde tre børn, Anne Marie (der forblev ugift), Martin (der også forblev ugift), samt Anders, der blev gift sent.

Anders Trolld overtog gården efter forældrene. Han blev gift med en datter, Dagmar, fra Skovgaard, nabogården – Dagmar var søster til Ejnar Jensen, der senere overtog Skovgård. Anders og Dagmar adopterede Kirsten, der blev gift med Karl Åge Hald fra Smouen.

Anders’ bror Martin Trolld og søsteren Anne Marie boede i gårdens aftægthus, Gl Hovedvej nr. 13, men spiste inde ved Dagmar og Anders.

Da Anders Trolds helbred svigtede, blev gården solgt til ”Ejnar i Skovgaard” fra nabogården Skovgård. Ejnar og Edith flyttede ind i bygningerne, mens jorden blev lagt under Skovgaard. Edith og Ejnars søn Ivar Skovgaard Jensen overtog Skovgård.

Anders og Dagmar flyttede ind i aftægthuset Gl. Hovedvej nr. 13. Anders døde nogle få år senere.

Efter Ejnar Skovgaards død i 1982 lejede Ivar Skovgaard gårdens bygninger ud, stuehuset blev delt i to lejligheder. Marianne og Niels Brenholdt (nu Rågevej 12 i Rønde) har boet i en af lejlighederne.

Senere har Ivar Skovgaard solgt bygningerne til Thors El ved Marianne (fotolaborant) og Karl Aage Kannegaard. Elektriker Kannegaards mor boede indtil omkring 2007 i Gl. Hovedvej 22 lige overfor.

SKOVGÅRDSVEJ 2: MOGENSENS SMEDJE

Mogensens gamle smedje er nærmere omtalt i kap. 2, side 41-43. På husets gavl står ”Maren og Niels Simonsen 1883”. Formodentlig er Niels Simonsen den samme som opførte gården Gl. Hovedvej 1 – muligvis er huset opført som aftægtshus til ham og konen, da de forlod gården. De nuværende ejere har hørt, at huset skulle være opført af en sognerådsformand, hvilket kunne forklare de fornemme dekorationer både udenfor og indenfor: stuk og loftsmalerier (nu skjult under gipsplader, men intakte), samt dekorative bånd på murværket udenfor.

Huset er som nævnt opført i 1883. Når vi taler arkitekturhistorie, er der tale om en stil, der prægede mange huse i ”andelstiden” i slutningen af 1800-tallet og første del af 1900-tallet. Stilen karakteriseres ved, at husets ”krop” er kortere og dybere end i de gamle ”længehuse”, der tidligere prægede landsbyerne (typisk længehus i Bjødstrup: den gamle skole, Gl. Hovedvej 9). Stilen brugtes også i samtidens stationsby-arkitektur, og her var det karakteristisk, at man med enkle og billige midler forsøgte at få huset til at syne af mere end det er, ved brug af enkle dekorative træk, netop som det ses i dette hus med mønstre og bånd i murværket, samt murfremspring under taget. Helt typisk for ”syne-mere-end-det-er” har huset kun de dekorative træk på facaden ud mod vejen og på gavlene, der også kan ses fra vejen – der er ingen dekoration på gårdsiden, som i det daglige kun blev set af husets egne beboere. Stilen slog formodentlig igennem i stationsbyerne, fordi indbyggerne på denne forholdsvis billige måde forsøgte at leve op til den mere imponerende arkitektur, de kendte fra købstæderne, men som de som regel ikke havde råd til selv at bruge. Skovgårdsvej 2 er et så typisk og smukt eksempel på andelstidens og stationsbyernes arkitektur, at den er blevet erklæret ”bevaringsværdig” i lokalplanen.

I begyndelsen af 1900-tallet ejedes huset af smedemester Frederik Madsen, der solgte videre til Katrine og Karl Mogensen. Derefter sønnen Henning Mogensen fra måske omkring 1940. Smedjen blev efter Mogensens død i 1967 forpagtet af Knud Jensen, der videreførte den til 1972, men derefter koncentrerede sig om montering af køleanlæg, der foregik med base på hjemadressen Gl. Hovedvej 17. Dermed var Bjødstrups anden smedje endegyldigt ophørt.

Efter Mogensens enke Ingefreds død købte datteren Else huset – hun var lige som søsteren Ingrid stewardesse, senere havde hun en ledende stilling hos SAS i Tirstrup. Hun flyttede senere til Esbjerg og solgte huset med udbygninger til de nuværende ejere er Sophia og Tor Jan Nielsen.

SKOVGÅRDSVEJ 4: SKOVGÅRD

er gården til matrikel nr. 4. I dag er det Ivar Skovgaards gård - Ivar er søn af Edith og Ejnar Jensen i Skovgård. Se en nærmere beskrivelse i kap. 3 om gårdene, under matr nr 4.

Gamle kort afslører, at der oprindeligt har ligget to gårde samlet på stedet, og de blev tilsammen kaldt ”Skovgårde” – se kort fra 1876 på side 14. Den ene havde matr nr 4, den anden nr 5. På et tidspunkt må de to gårde være blevet slået sammen – det er i dag ikke muligt at se spor efter den tidligere Skovgård med matr nr 5, idet den nuværende Skovgård ligger på matr nr 4’s jord.

GL. HOVEDVEJ 17: METTES HUS / ”KØLE-KNUD”

er bygget i 1932 som aftægtshus til Skovgaard, da Mette Jensen overlod gården til sønnen Ejnar. Mettes hus ligger pudsig nok i Feldballe sogn, idet bækken mellem Skovgaard og huset skiller mellem Bregnet og Feldballe sogne. Derfor ligger huset – og de følgende huse mod øst – i Essig, og ikke i Bjødstrup.

Da Mette døde, blev huset solgt til Kirstine Sørensen ude fra Bjødstrup Bakke. Kirstine Sørensens mand Johs. Sørensen mistede livet ved en bilulykke. Kirstine oplevede som 67-årig enke i 1959 at vinde 250.000 kr. i præmieobligationslotteri – en ufattelig stor sum dengang. Formodentlig var lottogevinsten forklaringen på, at Kirstine kunne købe huset.

Ejnar Jensen havde solgt huset med en tilbagekøbsklausul, der betød, at han kunne købe det tilbage efter Kirstines død til en fast pris. Det gjorde han, og solgte det efterfølgende i 1968 til Knud Jensen, der på dette tidspunkt arbejdede hos smed Mogensen og boede med sin familie i lejligheden ovenpå Ingrid og Svend Østergaard i Gl. Hovedvej 7. Knud Jensen og familien var kommet til Bjødstrup året før.

Da smed Mogensen døde i 1967 forpagtede Knud Jensen smedeforretningen efter ham. Da forpagtningskontrakten udløb i 1972 opgav han smedeforretningen og indrettede i stedet garage og værksted i haven til boligen på Gl. Hovedvej 17.

Knud Jensen havde gradvist slået sig på montering af køleanlæg, som også havde været en del af smedevirksomheden. Fra 1972, hvor han som nævnt havde eget værksted i gården til boligen, blev firmaet en ren kølemonteringsvirksomhed. Der blev tale om en stor og velrenommeret virksomhed, og Knud Jensen var snart kendt vidt og bredt som ”Køle-Knud”.

Knud Jensen solgte i 1999 virksomheden til SA Køleteknik i Grenaa og gik på efterløn. Huset beholdt Inge Marie og Knud Jensen. 2011 solgte de til trædrejer Finn Lading, der kom fra Hornslet. Knud Jensen døde i Rønde 2017. Finn Lading døde i 2019, hvorefter huset blev sat til salg igen.

At huset sammen med de efterfølgende mod øst ligger i Feldballe sogn, havde den konsekvens, at børnene fra denne ende af Bjødstrup gik i Feldballe skole, mens børnene i det øvrige Bjødstrup gik i Bjødstrup skole, og efter 1955 Rønde skole for de ældstes vedkommende. Efter kommunalreformen i 1970, hvor Thorsager-Bregnet og Feldballe sognekommuner samt Ugelbølle blev lagt sammen (Thorsager-Bregnet og Feldballe i øvrigt allerede i 1968), blev skoledistriktgrænsen efter nogle år flyttet for at redde Feldballe skole, således at alle børn i Bjødstrup kom til at gå i Feldballe skole.

I praksis er der dog noget, der tyder på, at man har fundet en praktisk løsning, så Bjødstrup-børnene undgik deling mellem de to kommuner. I hvert fald kan Poul Bugtrup huske, at han gik i skole i Bjødstrup skole med både Jørgen Hjortshøj fra mejeriet og med børn fra Arona (Gl. Hovedvej 31).

Marts 2011 er Gl. Hovedvej 17 til salg for 1,5 mill. kr. Huset på 147 m² (stueetage 87, 1. sal 60) + 87 m² kælder + dobbelt garage på 63 m². Til salg okt. 2019 for 1,5 mill. kr. Grunden oplyses nu at være på 877 m². Til salg marts 2023 for 1.748.000 kr.

Købt af trædrejer Finn Lading, der kom fra Hornslet (skilt fra Rita Lading), død 2019.

December 2019 solgt: oplysninger som 2011, opført 1932, ”løbende moderniseret, fremstår i god stand”

Gl. Hovedvej 17, fra salgsannonce dec. 2019.

GL. HOVEDVEJ 19: MEJERIET

Bjødstrup Mejeri er omtalt i kapitel 2, side 31-34. Mejeriet og de følgende huse ud mod den gamle hovedvej ligger alle på Essig-jord. Bækken lige vest for Gl. Hovedvej 17 er den gamle sognegrænse mellem Bregnet og Feldballe sogn, og mellem Bjødstrups og Essigs marker. Jorden på den anden side af vejen hører til Møllerup Gods.

Mejeriet købtes efter nedlæggelsen af mejeriet ”Enigheden” i Århus, derefter af Ivar Skovgård. Ivar havde brug for toften omkring mejeriet, så han ikke hver dag skulle over landevejen med sine kreaturer. Bygningerne til mejeriet udlejede han, en overgang havde han og hustruen dog ostesalg i det gamle mejeri-ostelager.

I vejviseren ses, at mejeribygningerne i dag er hjemsted for firmaet ”Team Tander”, og som beboere er opført Jens og Anne Marie Tander og L. Christensen (Jens søn af Niels og Ruth Tander).

Dec. 2019 er det gamle mejeri til salg under adressen Gl. Hovedvej 19 A for 1,7 mill. kr. Opført år 1900, bolig 330 m², grund 2777 m². Maj 2022 til salg for 1,8 mill. kr. ellers samme oplysninger.

Det gamle mejeri, salgsannonce 25. maj 2022

GL. HOVEDVEJ 21: "VILLAEN"

Den velproportionerede villa hørte oprindeligt til mejeriet. - Her boede næste generation til mejeriet. Villaen var opført i 1933 til Svend Hjortshøj, mens faderen Jacob boede på mejeriet. De sidste år af mejeriets eksistens boede Birthe og Jørgen Hjortshøj her, mens faderen Svend Hjortshøj boede i mejeriets oprindelige stuehus.

Villaen er opført i den såkaldte "Bedre Byggeskik"-stil, der bredte sig ud over landet i 1920'erne og 30'erne. Bevægelsen var startet i 1915 af en række idealistiske arkitekter, der havde den opfattelse, at de nye byer, stationsbyerne, var direkte grimme og præget af dårlig arkitektur – eller måske rettere: ingen arkitektur. De satte sig derfor for at gøre en indsats for at skaffe god arkitektur ud i stationsbyerne. De tilbød bistand, især i form af tegninger, til at bygge enkelt og rationelt, med godt og gedigent håndværk, og i en

velproportioneret og enkel arkitektur. Om der er søgt bistand til byggeriet af villaen fra Landsforeningen Bedre Byggeskik, eller om villaen er tegnet af en lokal muremester eller arkitekt, der har været under indflydelse af Bedre Byggeskik-stilen, melder historien intet om, men villaen er en så renlivet repræsentant for stilen, at den er erklæret "bevaringsværdig" i den nye lokalplan.

"BEDRE BYGGESKIK" blev dannet i 1915 af en række idealistiske arkitekter (Ivar Bentsen, Martin Nyrop, P. V. Jensen Klint, Carl Brummer, Vilhelm Lorentzen, Marius Pedersen m.fl.) Sagen udviklede sig til en bred folkelig bevægelse og blev støttet af kulturpersonligheder som Emma Gad, Jeppe Aakjær og Johan Skjoldborg. Idégrundlaget var et ønske om tilbagevenden til de oprindelige og "ærlige" danske håndværkertraditioner, med kvalitet, soliditet og mådehold i højsædet, focus på hverdagslivets byggeri, samspil mellem husejer, håndværker og arkitekt. En enkel byggestil, i mursten og med tegltag, uden pynt som stuk og facadeguirlander. Symmetri og klassiske proportioner, klare opskrifter på forholdet mellem facade og tag, vinduernes størrelse i forhold til facaden, samt vinduernes placering i facaden. Småsprossede vinduer, vinduer og døre i to farver, er andre karakteristika. Foreningen blev nedlagt i 50-års jubilæumsåret 1965, men blev genoplivet i 2007 med det formål at bevare de gamle "Bedre Byggeskik"-huse. Man kan sende et foto af sit hus til info@bygningsskulptur.dk og få vurderet, om huset er et "Bedre Byggeskik"-hus og få rådgivning om, hvordan man skal bevare og vedligeholde huset. Se også hjemmesiden www.bygningsskulptur.dk

Birthe Hjortshøj solgte villaen i 1996 til Jette og Carsten Aude, der bor der i dag. De to kom fra Århus, men havde forinden boet et år i Kejlstrup og fået smag for landsbylivet. Jette er sygeplejerske, mens Carsten er Rønde Kommunes tidligere ungdomskonsulent, nu skolekonsulent i Grenaa. "Vi købte villaen, fordi vi gerne ville bo i et solidt muremesterhus, fordi vi ville bo i en landsby med masser af lys og luft omkring os, og endelig fordi vi gerne ville bo tæt på skov og strand og samtidig tæt på Århus, hvor Jette arbejder", fortæller Carsten.

GL. HOVEDVEJ – NY Udstykning

Der er planlagt udstykning af flere grunde på Gl. Hovedvej, juni 2006 averteres der med, at der nu kun er en grund med hus tilbage, pris 2,2 mill. kr., grund 3216 m², boligareal 143 m², integreret vognly og udhus, 1. sal forberedt til beboelse med kviste, stor stue i halvåben forbindelse med køkken. Det er Ivar Skovgaard Jensen fra Skovgård, der står for udstykningen af i alt tre grunde på hver 3000 m². Udstykningsmuligheden er forklaringen på, at der ikke er nogen adresse Gl. Hovedvej 23, 25 og 27. Det er der altså udsigt til, at der nu skal rådes bod på. Men indtil videre må vi springe direkte fra nr. 21 til nr. 29:

Tillæg 11. dec. 2007: de to grunde nr. 23 og 27 er nu bebyggede med to huse i "landsbystil" og tydeligvis bygget af den samme. Grunden imellem de to averteres til salg i Adresseavisen 11. dec. 2007 til 525.000 kr med 30.000 i udbetaling – størrelse: 3216 m², fuldt byggemodnet, omtales som "jordbrugsparcel".

Notat 2016: beboer i nr. 23 er R. Nymann og Lars Fahlmann Nøhr, nr. 27 (iflg. Vejviser 2010) R. og M. Sørensen.

Notat 2020: de tre nye huse fik nr. 23, 25 og 27. Det betød, at de følgende huse fik et nr. tre højere end før, det tidligere nr. 23 blev til nr. 29 etc.

GL. HOVEDVEJ 29: ELEKTRIKEREN / PORS

Huset blev bygget af Ester og Eigil Boe Sørensen i 1963 / 64. Eigil var elektriker, og der var ud over beboelse elektrikerforretning i huset med lampeforretning ud til gaden og værksted i kælderen. Omkring 1970 solgte familien huset og flyttede til Feldballe. Efter nogle år som elektriker ved A. P. Møller / Maersk blev Eigil Boe Sørensen i 1981 elektriker på Tirstrup Lufthavn. Han døde i år 2000.

Ester Boe Sørensen overtog Else Hjortshøjs ”bibliotek” på mejeriet (se under mejeriets historie) efter hendes død. Hun blev derefter ansat på Rønde Bibliotek, under bibliotekar Margit Rasmussen, og senere som leder af biblioteket i Feldballe, da det udvidedes. En datter, Helle Boe Sørensen, f. 1961, bor i dag i Feldballe.

Huset blev købt af ingeniør Bent Rødbrøe og hustru Inger, der var lærer ved Feldballe skole. De solgte i 1973 huset til Valerie og Harald Pors, der bor der endnu. Hun er ansat som sproglærer ved Europahøjskolen, tidligere Sproghøjskolen på Kalø, mens han er lektor ved universitetet. Tilføjelse 2020: begge er nu pensionerede.

Huset var oprindeligt med fladt tag og har ændret sig en del, efter at Valerie og Harald lagde et ”normalt” tag på omkring år 2000.

Som tidligere nævnt havde huset nr. 23, indtil de tre nye huse mellem mejeriet og huset blev bygget

GL. HOVEDVEJ 31: ”ARONA”

Huset menes oprindeligt bygget af Møllerup som landarbejderbolig. Det har haft mange skiftende beboere i tidens løb. Det fornemme navn antyder også en ”herskabelig” oprindelse, men jeg har ingen forklaring på navnet.

Huset havde oprindeligt to lejligheder – en foroven og en forneden. I 1940’erne boede der en arbejdsmand fra Møllerup nedenunder og en ældre kone ovenover. Karen Meldgaards (Martin Meldgaard, Korup) mor har boet der i en periode. Møllerup har siden solgt huset - beboere i dag er Pia Kragh og Henrik Nykjær. Pia Kragh har salg af hundefoder.

”Arona”, det røde hus forrest i midten. Til højre for det ses Pors’ hus. Luftfoto 1990. Kgl. Bibl. Sml.

GRENAAVEJ 24 – 28

Er alle udstykket forholdsvis sent fra gården matr. nr. 7, hvis bygninger i dag ligger på adressen Gl. Hovedvej 11. Arealet, hvor de fire huse ligger i dag, har i sin tid udgjort forbindelsen mellem gården inde i byen og dens jord på den anden side af hovedvejen. Vejen til husene var dengang gårdens markvej, der forbandt bygninger og jord. Sinnet og Børge, der har gården i dag, fortæller at de udstykkede huset i spidsen, nr. 24, i 1955, kort efter at de havde overtaget gården i 1952. Derefter de næste to udstykninger til nr 26 og 28 i 1960'erne. Nr. 28 B har dog sin egen historie og er opført allerede i 1950-51 – se herunder samt side under Gl. Hovedvej 5.

GRENAAVEJ 24: Grunden blev købt i 1955 af Rasmussen i Korup, men han fik aldrig bygget. Den blev så købt af Roden, der havde restauranten i lufthavnen, og han byggede huset. Siden har Christian Hansen haft huset – han var smed på chokoladefabrikken i Skødstrup. Senest kom Egon Jensen, der har været på Thorup Mejeri, men nu er på efterløn.

GRENAAVEJ 26: Grunden blev i 1960'erne købt af Georg, der var arbejdsmand, og byggede huset. Georg solgte huset omkring år 2000 og flyttede til Ebeltoft. I dag angiver vejviseren blikkenslager Klaus og Anne S. Svenstrup, samt Kamilla S. Sørensen som beboere.

GRENAAVEJ 28 A: Grunden blev købt af Georgs bror i 1960'erne, men han fik aldrig bygget. Han solgte grunden til Hanne og Ole Sørensen, der byggede huset og bor der stadigvæk – de er nu pensionister. Det er Hannes og Oles søn Jan, der har autoværkstedet i missionshuset.

GRENAAVEJ 28 B hører egentlig ikke til her, idet husets oprindelige adresse er Gl. Hovedvej 5. Der var adgang til huset fra Gl. Hovedvej ad en lille sti. Da Jan Degn og Elin Madsen købte huset omkring 2004, mageskiftede de, så stien blev lagt til Gl. Hovedvej 3, mens de til gengæld fik en stribe jord fra dette hus. Adgangsvej og adresse blev så ændret til at være Grenaavej 28 B – postkassen stod faktisk i forvejen på Grenaavej. Elin og Jan solgte huset i 2006 for at overtage Jans forældres gård i Feldballe (Jan passer kommunens renseanlæg sm m far Arne Degn) efter moderens død. Derefter havde Kim og Birthe Therkildsen huset i knap et års tid, før det sommeren 2007 blev købt af Anette Skovsted Hansen og John Feig, der bor der nu. Anette er historiker.

GRENAAVEJ 20-22 OG 19 A – C ("BAKKEN")

Grenaavej 20-22 er to ejendomme udstykket fra gården matr nr 8, se kap. 3. Grenaavej nr 19 A, B og C er hhv. Folmer Høeghs ejendom og Skødstrup Trædrejeri, der er omtalt under gården matr nr 2, Hvidsminde i kap. 3. Alle ligger på Bjødstrup Bakke.

FELDBÆKVEJ 5-11 ("BJERGENE")

Se under kap. 3, matr. 5 B, 6 B m.fl. ("Bjergene").

ASKEDALSVEJ 2 OG 1B

Se særligt afsnit om Kroers smedje og Sigfred Poulsens murerforretning.

ASKEDALSVEJ 3

Er sept. 2022 til salg for 3 mill. kr. bolig 235 m², grund 10.000 m². Oplyses p. t. at fungere som kollektiv.